

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/119/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519202930
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1519202930.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová, a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Andrea Hadnagyová, v právnej veci A. B., nar. XX.XX.XXXX, a v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava V, so sídlom: Bratislava, Vazovova 7/A, dieťa rodičov: matka – D. E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/X, G., zastúpená: H. I. J., trvale bytom: C. K. XX, G., a otec – D. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXXX/XX, G., za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k A. B. a k maloletej C. B., o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/123/2019-5619 zo dňa 31.01.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I., III., IV., V., VII., VIII., IX., X., XIII. a v závislých výrokoch XI., XII. p o t v r d z u j e.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku II. z r u š u j e.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie:

- výrokom I. zveril mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 02.07.2019 s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (správne: „obaja rodičia sú oprávnení maloletú C. zastupovať a spravovať jej majetok“ – pozn. odvolacieho súdu),

- výrokom II. zveril A. B., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky na čas od 02.07.2019 do 18.01.2023 s tým, že obaja rodičia sú oprávnení A. na čas do jeho plnoletosti zastupovať a spravovať jeho majetok,

- výrokom III. bol otec zaviazaný platiť výživné na mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, v sume 160,- eur mesačne s účinnosťou od 02.07.2019 vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky,

- výrokom IV. bol otec zaviazaný platiť výživné na A. B., nar. XX.XX.XXXX, v sume 190,- eur mesačne s účinnosťou od 02.07.2019 vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám A.,

- výrokom V. určil, že otec nemá nedoplatok na výživnom na mal. C. za obdobie od 02.07.2019 do 31.1.2023,

- výrokom VI. určil, že otec nemá nedoplatok na výživnom na oprávneného A. za obdobie od 02.07.2019 do 31.1.2023,

- výrokom VII. upravil styk otca s mal. C. okrem jarných prázdnin, zimných prázdnin a vianočných sviatkov, počas veľkonočných školských prázdnin, počas letných školských prázdnin, počas jesenných prázdnin nasledovne: - každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 18,00 hod. do pondelka do

08,00 hod. a každý páry kalendárny týždeň od utorka od 18,00 hod. do štvrtka do 08,00 hod. - počas jarných prázdnin každý páry kalendárny rok od posledného dňa vyučovania od 18.00 hod. do nedele prázdninového týždňa školských prázdnin do 18.00 hod., - počas zimných prázdnin a vianočných sviatkov každý nepáry rok od posledného dňa vyučovania od 18.00 hod. do 30.12. do 15.00 hod., pričom v osobnej starostlivosti matky budú (správne: „bude“ – pozn. odvolacieho súdu) v čase od 23.12. od 15.00 hod. do 24.12. do 14.00 hod. a v čase od 25.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 10.00 hod., každý páry kalendárny rok v čase od 30.12. od 15.00 hod. do posledného dňa školských prázdnin nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod., - počas veľkonočných školských prázdnin každý nepáry kalendárny rok v čase od posledného dňa vyučovania pred veľkonočnými školskými prázdninami od 18.00 hod. do posledného dňa veľkonočných školských prázdnin do 18.00 hod., - počas letných školských prázdnin každý nepáry kalendárny rok v čase od 30.6. od 18.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 31.07. od 18.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod. a každý páry rok od 15.07. od 18.00 hod. do 31.07. do 18.00 hod. a od 15.08. od 18.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod., - počas jesenných prázdnin každý páry kalendárny rok od posledného dňa vyučovania pred jesennými školskými prázdninami od 18.00 hod. do posledného dňa jesenných školských prázdnin do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom pripraviť a v určený čas ju v mieste svojho bydliska odovzdať otcovi a otec je povinný na tom istom mieste dieťa matke riadne a včas vrátiť okrem vyučovacích dní, kedy otec dieťa odovzdá v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje,

- výrokom VIII. zamietol návrh otca na zrušenie uznesení Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/184/2019-13 zo dňa 11.10.2019, č. k. 22P/123/2019-3293 zo dňa 20.7.2021, a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/420/2019-106 z 29.11.2019,
- výrokom IX. zamietol návrh otca na zastavenie tohto konania,
- výrokom X. zamietol návrh otca na prerušenie konania,
- výrokom XI. vo zvyšku zamietol návrh matky,
- výrokom XII. zamietol vo zvyšku návrh otca,
- výrokom XIII. týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č. k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015, v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k mal. C. a k medzi časom splnoletnému A.
- výrokom XIV. o trovách štátu rozhodol tak, že o nich rozhodne samostatným uznesením
- výrokom XV. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Po právnej stránke súd prvej inštancie napadnutý rozsudok odôvodnil aplikáciou § 2 ods. 1, § 38 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), Čl. 3 ods. 1, Čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, Čl. 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, § 24 ods. 4 a 5, § 26, § 36 ods. 1, § 43 ods. 1, a 3 pís. a) a b), § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 65 ods. 1 a 75 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákona o rodine), § 33 ods. 1 a 6 z.č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov, § 53 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“). Vecne tým, že primárne sa vypořiadal s námietkou zaujatosti otca voči veci prejednávajúcej sudkyňi, ktorú posúdil podľa § 53 ods. 3 Civilného sporového poriadku z dôvodu, že sa týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudkyne a jej rozhodovacej činnosti, preto súd prvej inštancie na otcovu námietku zaujatosti neprihliadal a z tohto dôvodu ani vec nepredkladal nadriadenému súdu. Námietky otca súd prvej inštancie vyhodnotil ako účelové v snahe, aby súd prvej inštancie nemohol vo veci konať a rozhodnúť. Súd prvej inštancie sa následne vypořiadal s návrhmi otca, lebo na jednej strane navrhol ako je to presne uvedené v bode 17.4. odôvodnenia rozsudku prerušiť konanie pre prebiehajúce dovolanie na NS SR vo veci výkonu rozhodnutia sp. zn. 2Em/4/2019 a na druhej strane navrhol zastaviť konanie.

3. Otec navrhol prerušiť konanie do skončenia dovolacieho konania vedeného vo veci výkonu rozhodnutia ohľadom jeho detí pod sp. zn. 2Em/4/2019. Okresný súd Bratislava V uznesením, č. k. 2Em/4/2019-989 zo dňa 04.01.2021, zamietol návrh oprávneného (otca) na výkon súdneho rozhodnutia a Krajský súd v Bratislave predmetné uznesenie potvrdil uznesením, č. k. 18CoE/50/2021-1707 zo dňa 31.05.2021. Účastníci konania zhodne nenavrhli prerušenie konania v zmysle § 163 ods. 1 Civilného sporového poriadku, nie sú tu dôvody na obligatórne prerušenie konania v zmysle §162 ods. 1 Civilného sporového poriadku a ani v zmysle § 164 Civilného sporového poriadku neprebíha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Konanie ohľadom výkonu rozhodnutia sp. zn. 2Em/4/2019 je samostatným konaním naviazaným na právoplatný rozsudok, č.k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015, ktorého časť ohľadom zverenia detí stratila účinky právoplatným uznesením Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P 184/2019-13 zo dňa 11.10.2019, po dobu trvania tohto neodkladného opatrenia. Em konanie je vykonávacie konanie, slúži na výkon už

právoplatného rozhodnutia a nerieši sa v ňom to, čo by mohlo byť základom pre rozhodnutie v merite veci v konaní sp. zn. 22P/123/2019. Z tohto dôvodu je návrh otca na prerušenie konania nedôvodný, a preto ho súd prvej inštancie zamietol (výrok č. X. v rozsudku).

4. Pokiaľ ide o návrh otca na zastavenie konania, v predmetnej veci podala matka prvá návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností (t.j. návrh vo veci samej), na návrhu trvala, nezobrala ho späť, ani po splnoletnení A., preto nie je dôvod na zastavenie konania. Taktiež tu nie sú splnené žiadne iné procesné podmienky, ktoré by boli dôvodom na zastavenie tohto konania. Rovnako otec nezobral svoj návrh na zmenu zverenia detí do jeho výlučnej starostlivosti späť, ani svoj návrh na zotrvaní detí v striedavej osobnej starostlivosti. Taktiež vykonávacie konanie vo veci sp. zn. 2Em/4/2019 nie je prekážkou pre predmetné konanie (sp. zn. 22P/123/2019), absentuje tu otcom tvrdená prekážka začatého konania. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie návrh otca na zastavenie tohto konania zamietol (výrok č. IX. rozsudku).

5. V podaní doručenom dňa 29.07.2019 otec navrhol zlúčenie konaní sp. zn.: 20P/325/2012, 17P/169/2016, 2Em/2/2016, 22P/123/2019 a „spisu kolízneho opatrovníka“. Súd prvej inštancie zamietol tento návrh otca, lebo je nemožné zlučovať „spis kolízneho opatrovníka“ so súdnym spisom, konaním. Konania vo veciach sp. zn.: 20P/325/2012 a 17P/169/2016 sú právoplatne skončené, preto je nemožné ich spájať s prebiehajúcim neskončeným konaním a konanie vo veci Em je konaním iného druhu, týka sa „výkonu“ rozhodnutia, preto ani tieto konania nemožno zlúčiť. Avšak spisy v predmetných konaniach mal súd prvej inštancie „pripojené“ (nie zlúčené) k tomuto konaniu v merite veci sp. zn. 22P/123/2019. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie zamietol tento návrh otca (výrokom č. XII. v rozsudku).

6. Súd prvej inštancie vyhodnocoval všetky dôkazy individuálne, porovnával vyjadrenia rodičov vo vzájomných súvislostiach, dôraz kládol na vyjadrenie maloletej C. v tomto konaní a t. č. plnoletého A., posudzoval, či došlo k takej zmene pomerov u rodičov a detí od roku 2015, ktorá by odôvodňovala trvalú zmenu zo striedavej osobnej starostlivosti na zverenie detí (u A. len do jeho plnoletosti) len jednému z rodičov a určenie výživného druhému rodičovi na každé z detí. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním a vyjadreniami rodičov preukázané, že obom záleží na maloletej C. a t. č. plnoletom A., ktorí boli ešte v roku 2019 formou neodkladného opatrenia dočasne prezverení do osobnej starostlivosti matky na čas do rozhodnutia v merite veci (t.j. konania sp. zn. 22P/123/2019). Obaja majú v domácnostiach u oboch rodičov, vlastný priestor vrátane lôžka, vytvorené podmienky pre rozvoj, podľa správ procesného opatrovníka je hygiena v domácnosti oboch rodičov na dobrej úrovni.

7. Súd prvej inštancie mal za objektívne preukázané, že návrh matky je podaný dôvodne, ale nie v rozsahu: a) nechať styk neupravený, len na dohode otca s deťmi; b) nie je dôvodný vo výške matkou požadovaného výživného na deti. Nakoľko A. v priebehu konania dosiahol plnoletosť, súd prvej inštancie rozhodoval u neho len o úprave výkonu práv a povinností rodičov k nemu na čas do jeho plnoletosti a po jeho plnoletosti len o výživnom. Prvoradým predpokladom na rozhodnutie súdu, či naďalej maloletá ostane v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo bude zverená matke, je najlepší záujem dieťaťa, ktorý súd prvej inštancie skúmal. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletá odmieta návrat do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, viac ako tri roky žije v domácnosti s matkou a svojím bratom, s otcom sa však stretáva, dokonca absolvovali po roku 2019 aj spoločné výlety. V súčasnosti je oproti roku 2019 staršia, fyziologicky dospieva, blízkosť matky je pre ňu v tomto období osobitným prínosom. Preferencie maloletej k rodičom vyplynuli aj z toho ako často chodí v súdom určené soboty za otcom a kedy otca navštevuje aj mimo tohto času. Preto súd prvej inštancie aj akceptoval vôľu maloletej, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky.

8. Rodičia nie sú obmedzení ani pozbavení svojich rodičovských práv, obom patrí oprávnenie podieľať sa na ich výchove, a preto súd prvej inštancie určil, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Zároveň určil široký styk otcovi s maloletou, pričom vychádzal zo samotného vyjadrenia detí z roku 2019, že nemajú problém ísť k otcovi každý druhý víkend a aj počas popoludnia v týždni bez víkendu v rozsahu niekoľkých hodín. Ak súd prvej inštancie vychádzal z vyjadrenia maloletej z roku 2019 o tom, že chce ostať bývať s matkou, musel z toho istého výsluchu vychádzať aj pri jej názore k otázke stretávania sa s otcom. Z tohto dôvodu súd upravil tzv. „bežný styk“ otca s maloletou každý nepárny týždeň od piatka od 18,00 hod. do pondelka do 8,00 hod a každý párný týždeň od utorka od 18,00 hod. do štvrtka do 8,00 hod. Rozsah styku cez prázdniny a sviatky súd ponechal tak ako boli upravené v pôvodnom rozsudku súdu, č.k. 20P/325/2012 -1388 zo dňa 30.06.2015, z dôvodu, že

je potrebné, aby mali otec a dcéra vytvorený priestor na upevňovanie si vzťahu. Takto bude mať otec možnosť aj svoju dcéru presvedčiť, aby u neho bývala aj dlhšie, prípadne, aby sa rozhodla súhlasiť aj so striedavou osobnou starostlivosťou. Nakoľko však súd prvej inštancie upustil od znaleckého dokazovania, ktoré otec opakovane odmietal, nedal súdu prvej inštancie priestor mať dostatok dôkazov na to, aby mohol rozhodnúť o jeho návrhu na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti alebo o ponechaní maloletej v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Čiže práve otec svojím konaním spôsobil patovú situáciu, za ktorej súdu prvej inštancie neostávalo iné ako maloletú zveriť len matke a jemu upraviť aspoň široký styk s dcérou.

9. Súd prvej inštancie nepripustil opätovné vypočutie maloletej, majúc na pamäti aj samotný Dohovor o právach dieťaťa a práva detí vychádzajúc z toho, že deti sa k veci vyjadrovali v období, kedy ešte doznievalo obdobie striedavej osobnej starostlivosti. V súčasnosti deti žijú dlhšie len vo výlučnej starostlivosti matky, s otcom sa stretávajú len dva krát do mesiaca v sobotu na pár hodín, prípadne podľa dohody, a preto súd prvej inštancie vyhodnotil, že hlavne u maloletej by vyjadrenie v súčasnosti nepoživalo značnú mieru objektivity na posúdenie jej terajšieho vzťahu s otcom. A. je s otcom v častejšom kontakte, v telefonickom skoro denne. Súd prvej inštancie však prihliadal na vyjadrenie A., že sa s otcom stretávajú aj navyše, on síce viac a u maloletej to všetko závisí len od samotnej 13-ročnej teenagerky. Otec nesúhlasil s vypočutím detí z dôvodu, že v čase vypočúvania už neboli rovnomerne v starostlivosti oboch rodičov. Matka navrhla vypočuť názor maloletej. Procesný opatrovník a prokurátor dali súdu prvej inštancie opätovné vypočutie maloletej na zváženie. Od roku 2019 je maloletá podstatnú časť času v domácnosti matky. Z vyjadrení matky vyplynulo, že maloletá chce ostať bývať u nej. Výpoveďou A. súd prvej inštancie zistil, že maloletej niekedy nevyhovujú stretnutia ani len v sobotu, z čoho súdu prvej inštancie vyplynulo, že maloletá, aj keby bola opätovne vypočutá, výsledok bude rovnaký, ako tvrdila matka maloletej. Matka jasne uviedla, že maloletá si na takto realizovaný styk dvakrát mesačne v sobotu „už zvykla“ a sama odprezentovala obavu, že presne vymedzený styk otca s maloletou by ich obmedzoval ohľadom účasti na oslavách. Súd prvej inštancie mal za to, že maloletá by pri výsluchu len deklarovala vyjadrenie matky, čo by spôsobilo len zbytočné a ne hospodárne predĺženie konania. Po zvážení argumentov všetkých účastníkov súd prvej inštancie v tomto konkrétnom prípade dospel k záveru, že už maloletú nevypočuje.

10. Súd prvej inštancie mal šetrením v domácnosti otca preukázané, že v čase šetrení sa tam nenachádzal neporiadok, či červíky, ako to opisovala maloletá a čím okrem iného tiež odôvodňovala, že nechce chodiť k otcovi. Maloletá si musí uvedomiť, že má dvoch žijúcich rodičov, ktorých si nevybrala, ale sú jej a je jej povinnosťou naučiť sa vychádzať s obomi. Matkou uvádzané „obmedzenie ich plánov na oslavy“ v prípade striktno určeného styku nemôže byť dôvodom, pre ktorý by nemal byť styk otca určený. V tomto konkrétnom prípade je žiaduce, v záujme predídania ďalších sporov, presne určiť styk otca s maloletou, tiež určiť pravidlá a nenechávať celý obsah dohody len na 13-ročnú maloletú.

11. Pokiaľ ide o A., tento bol preukázateľne do dňa 18.01.2023 (kedy mal 18 rokov) fakticky v starostlivosti matky, preto ho súd prvej inštancie (výrok II. napadnutého rozsudku) zveril do starostlivosti matky len na obdobie od jej podania návrhu na súd dňa 02.07.2019 do 18.01.2023 a na toto obdobie určil, že obaja rodičia sú oprávnení A. zastupovať a spravovať jeho majetok. A. je v čase vyhlásenia rozsudku plnoletý, preto u neho už odpadol dôvod upravovať styk s otcom. Súd prvej inštancie zamietol návrh matky na neupravenie styku otca s maloletou a zamietol návrh otca na zverenie detí len do jeho starostlivosti, vrátane určenia výživného matke, upravenia styku matky s deťmi a rovnako zamietol jeho návrh na ponechanie striedavej osobnej starostlivosti. Ďalším dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zverenie detí jemu (po plnoletosti A. sa to týka len maloletej C.) alebo ponechanie v striedavej osobnej starostlivosti bolo, že otec odmietol znalecké dokazovanie, a tak súd prvej inštancie nemal podklad na posúdenie, či by aj v čase vyhlásenia rozsudku v merite veci bola striedavá osobná starostlivosť v záujme maloletej.

12. Pri skúmaní dôvodov návrhu matky na určenie výživného aj pre prípad zamietnutia jej návrhu na zmenu zverenia maloletých do jej starostlivosti súd prvej inštancie prihliadal na odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa) i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov dieťaťa (povinných). Súd prvej inštancie pri návrhu na určenie výživného posudzoval obdobie z roku 2015, kedy boli deti na základe schválenej rodičovskej dohody zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a súčasné pomery rodičov a maloletej C., plnoletého A.. Pri zisťovaní pomerov otca súd zistil, že v predchádzajúcom období v mesiaci jún 2015 nemal ani jeden z rodičov iné maloleté deti okrem C. a A..

Za obdobie od októbra 2014 – júna 2015 mali obaja vysokoškolsky vzdelaní rodičia príjem: otec brutto mesačný priemerný príjem v sume 1 657,06 eur, matka v sume 716,39 eur a v decembri 2014 resp. v januári 2015 jej bola vyplatená suma 42.545 eur titulom vyriadenia BSM.

13. V súčasnosti nemajú rodičia okrem maloletej C. a plnoletého A. iné vyživovacie povinnosti. Aktuálne majú rodičia iný príjem, matkin je špecifikovaný v bode 12.1. odôvodnenia rozsudku a otcov v bode 17. odôvodnenia rozsudku. Matka deklarovala svoje mesačné výdavky na bývanie, domácnosť a hypotéku (viď bod 12.3. odôvodnenia rozsudku – uvedené súdom prvej inštancie – pozn. odvolacieho súdu) celkovo 1 178,54 eur mesačne. Otec má mesačné výdavky s bývaním vrátane splátky úveru a liekov v sume 705,50 eur (viď bod 17 – uvedené súdom prvej inštancie – pozn. odvolacieho súdu). Matka poberá na deti aktuálne daňový bonus (celkovo 110 eur na obe deti), aj rodinné prídavky (2 x 60 eur). Maloletá je v 8. ročníku základnej školy, nemá voľnočasové krúžkové aktivity, A. je plnoletý študent tretieho ročníka na strednej škole. Otec detí platí matke dobrovoľne výživné posielané priamo na účet od októbra 2019 na syna 130,- eur a na dcéru 120,- eur mesačne. A. otec okrem výživného 130,- eur preukázateľne mesačne dáva vreckové 20,- eur mesačne, prispieva mu fitness 20,- eur, platí telefón 16,- eur, celkovo ide mesačne o sumu 186,- eur. Maloletej platí mesačne bežné výživné 120,- eur, vreckové 10,- eur, Spotify 6,- eur, mobil 16,- eur, t.j. celkovo 152,- eur. Výpoveďou matky a A. mal súd prvej inštancie preukázané, že im kupuje aj oblečenie, športové potreby, v roku 2021 boli spolu na letnej dovolenke, aj na lyžovačke, synovi prispel polovicou na poplatok za autoškolu. Otec preukázal výpisom zo svojho účtu aké sumy celkovo poslal v rozhodnom období priamo na účet A. (2 389,82 eur) a aké sumy na účet matky (10 370,99 eur; viď bod 18.3. odôvodnenia rozsudku – uvedené súdom prvej inštancie – pozn. odvolacieho súdu).

14. Súd prvej inštancie určil výživné pre A. i maloletú C. od 02.07.2019, kedy podala matka návrh ohľadom zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vrátane určenia výživného otcovi. Keďže súd prvej inštancie rozhodoval o výživnom za obdobie od 02.07.2019, posudzoval príjem rodičov za obdobie od r. 2019 do 31.01.2023, lebo rozhodoval po 15-tom dni v mesiaci. Súd prvej inštancie posudzoval zmenu pomerov u rodičov, maloletej C. a medzi časom splnoleteného A., ktoré tu boli v čase zverenia detí do SOS (a neurčenia výživného rodičom) a ich pomery v súčasnosti. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že pomery rodičov sú výrazne odlišné, otec má mesačný netto príjem vyšší. Dieťa a nie rodič, s ktorým žije v jednej domácnosti, má právo podieľať sa na životnej úrovni druhého lepšie situovaného rodiča. Súd prvej inštancie akceptoval a vyhodnotil ako dôvodný návrh matky na určenie výživného otcovi, lebo preukázateľne došlo k zmene pomerov na strane rodičov i detí, ktoré vekom vyrástli. Zároveň však prihliadal v prospech otca na to, že deťom platí pravidelne dobrovoľne výživné, vreckové, kupuje oblečenie ako je to uvedené i vyššie v bode 66. odôvodnenia rozsudku. Súd prvej inštancie vyhodnocoval všetky rodičmi uvádzané výdavky a dospel k záveru, že suma 160,- eur mesačne ako výživné na maloletú C. od otca navyše pri rozšírenom bežnom styku a upravenom styku cez prázdniny a sviatky je pri rozdielnych príjmoch rodičov spravodlivé. Taktiež výživné na A. v sume 190,- eur mesačne je objektívne a to aj z ohľadom na to, že obaja rodičia sú povinní rovnomerne sa podieľať na výdavkoch detí. Ak bude matka rovnako mesačne prispievať na maloletú sumou 160,- eur a A. sumou 190,- eur, bude mať na ich výživu po 320,- eur a 380,- eur mesačne. A. je plnoletý, preto súd prvej inštancie určil otcovi povinnosť platiť mu výživné už k jeho rukám, v prípade oboch detí vždy do 15. dňa v mesiaci. Pri určovaní konkrétnej výšky výživného na deti súd prvej inštancie síce vychádzal z všeobecného pravidla, že životná úroveň rodičov a dieťaťa (nie druhého rodiča) má byť v zásade rovnaká. Z týchto dôvodov aj súd prvej inštancie zamietol návrh matky na určenie výšky výživného prevyšujúce sumy 160,- eur u maloletej C. a sumy 250,- eur u A. vo výroku XI. odôvodnenia rozsudku.

15. Súd prvej inštancie zaviazal otca výživným od 02.07.2019, ale nakoľko preukázateľne sa v obdobných sumách 160,- eur a 190,- eur vrátane dovolení či kúpy oblečenia a iných vecí podieľal na výžive a poplatkoch na deti viď bližšie bod 66. odôvodnenia rozsudku, dospel k záveru, že otcovi nevznikol nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 02.07.2019 do 31.01.2023.

16. Otec v rámci svojich podaní žiadal zrušiť uznesenie, č. k. 22P/184/2019 - 13 zo dňa 11. 10. 2019, a potvrdzujúce uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11CoP/420/2019-106 zo dňa 21.11.2019. Predmetným vyššie uvedeným rozhodnutím, právoplatným dňa 27.12.2019, boli formou neodkladného opatrenia deti ex offo dočasne zverené matke a to do právoplatného skončenia konania sp. zn. 22P/123/2019. Z tohto vyplýva, že jednak platnosť uznesenia je viazaná na právoplatné skončenie

konania v merite veci. Taktiež z dokazovania vykonaného v rámci tohto konania vyplýva, že doposiaľ trvajú dôvody, aby bola maloletá C. zverená do výlučnej starostlivosti matky, čo súd prvej inštancie uzavrel aj v rámci výroku I. rozsudku. A. je už plnoletý, čiže u neho je otázka zverenia niektorému z rodičov už neaktuálna. Z týchto dôvodov súd zamietol návrh otca na zrušenie tohto neodkladného opatrenia (výrok č. VIII. v rozsudku).

17. Výsledky znaleckého dokazovania mali slúžiť na vyporiadanie sa s návrhmi rodičov, osobitne na posúdenie návrhu otca na zverenie detí jemu resp. na ponechaní detí v striedavej osobnej starostlivosti a na zobjektívizovanie skutkového a skutočného stavu, keďže otec nesúhlasil s ďalším vypočúvaním maloletých detí. Vzhľadom na doterajší priebeh konania, ktorí spočíva len v dvoch pojednávaníach jedno v roku 2019 a 2023 a medzitým naplnený spis počtom viac ako 5 000 listov väčšinou v podobe podaní otca do spisu, jeho zotrúvajúci odmietavý postoj dostaviť sa k znalcovi, súd prvej inštancie prihliadol na plnoletosť A. a terajší vek maloletej C. a v záujme hospodárnosti konania upustil od znaleckého dokazovania. Súd prvej inštancie nevyhovel návrhu otca zrušiť právoplatné a odvolacím súdom potvrdené uznesenie o ustanovení znalca (č. k. 22P/123/2019-3293 zo dňa 20.07.2021), v tejto časti jeho návrh zamietol (výrok č. VIII. v rozsudku). Súd prvej inštancie samostatným procesným uznesením upustil v tomto konaní od znaleckého dokazovania.

18. Uznesením Okresného súdu Bratislava V pod Spr. 3011/2022-4375 zo dňa 07.01.2022 bola z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. 22P/123/2019 vylúčená pôvodná zákonná sudkyňa Mgr. Anna Križáková (čl. 4375). Spis bol dňa 07.01.2022 pridelený zákonnej sudkyňi Mgr. Daši Štefánikovej (čl. 4783 potvrdenie). Následne bola dňa 07.02.2022 vec pridelená do senátu Mgr. Anny Križákovvej v zmysle dodatku č. 3 k rozvrhu práce na rok 2022 (na čl. 4781). Dňa 09.02.2022 bola vec pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. Vladimíre Slobodovej (čl. 4782 potvrdenie) z dôvodu námietky sudkyňou Mgr. Annou Križákovou zo dňa 08.02.2022 (čl. 4767 v spise) pre nesprávny zápis jej s odkazom na rozvrh práce, časť 2 Spoločné zásady výkonu súdnictva, bod 7, keďže je vo veci ako sudkyňa vylúčená.

19. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

20. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v bode I rozsudku o nedôvodnom zverení maloletej C. matke späťne od 2.7.2019, v bode II rozsudku o nedôvodnom zverení A. matke späťne od 2.7.2019, v bode III o platení výživného na maloletú C. vo výške 160,- eur pre neprimerané stanovenie výšky výživného pre neoverenie reálneho príjmu matky a neurčenie rovnakej povinnosti aj matke, v bode IV o platení výživného na A. vo výške 190,- eur mesačne pre neprimerané stanovenie výšky výživného pre neoverenie reálneho príjmu matky a neurčenie rovnakej povinnosti aj matke a nezohľadnenie možnosti A. aj sám sa podieľať výkonom brigády na plnení si svojej povinnosti pomáhať rodičom, v bode VII v časti „stretávania sa“ v bežnom školskom roku mimo školských prázdnin len dvakrát v nepárny víkend a dva utorok v mesiaci pre absenciu výrazu stretávané sa v legislatíve EÚ a OSN a absenciu „výchovy“ a „vzdelávania „ detí otcom a nedôvodnosť zrušenia rovnocennej starostlivosti, v bode VIII o nezrušení nezákonného a neprávoplatného uznesenia 22P/184/2019 a o nezrušení nezákonného uznesenia o znaleckom dokazovaní 22P/123/2019-3293 po viac ako jednoročnom opakovanom vylúčení sa znalca a o nezrušení neprávoplatného uznesenia 11CoP/420/2019 pre ohýbanie práva tvrdeniami o okamžitej platnosti uznesenia dňom rozhodnutia v snahe o exkulpáciu z porušenie zákona vydania rozhodnutia pri prekážke litispendencie skôr začatých identických odvolacích konaní 22P/165/219, 22P/171/2019, 22P/172/2019, v bodoch IX, X, XII a zastavenie nedôvodného konania 22P/123/2019, v bode XIII pre právnu nemožnosť zrušenia rozsudku 20P/325/2012-1388 z 30.6.2015 podľa rodičovskej dohody napriek nezákonným zásahom súdu. Dôvodil, že rozsudok bol vynesený pri prekážke litispendencie prebiehajúcich Dovolaní otca od 13.12.2022 v č.k. 6CdoR/2/2023 a 6CdoR/3/2023 od 18.1.2023. V uvedenej veci bolo na NS SR oprávneným rodičom v konaní 2Em/4/2019 na výkon súdneho rozhodnutia rozsudku 20P/325/2012 z 30.6.2015 v rozsudku o striedavej starostlivosti podľa rodičovskej dohody skôr podané dňa 13.12.2022 Dovolanie a prebieha na NS SR dovolacie konanie 6CdoR/2/2023 a aj dovolacie konanie na Neodkladné opatrenie a prebiehajúce v 6CdoR/3/2023 na NS SR z 15.1.2023 a 4.3.2023 v tej istej veci a tých istých účastníkov konania.

21. Okrem sfaľšovania uznesenia z pojednávania dňa 31.01.2023 o vyhlásení rozsudku už priamo v uznesení označenom č.k. 22P/123/2019 uvádza sudkyňa číslo ďalšieho konania, podľa plánu a praktík predsedníčky súdu a označením senátu „od 68P“, kde po podaní návrhu na disciplinárne opatrenie na sudcu JUDr. Sobolovského preradila predsedníčka súdu aj JUDr. Slobodovú do senátu 68P a podvodom pri zamietnutí Návrhu otca na odročenia pojednávania z 30.01.2023 a zastavenia nedôvodného konania 22P/123/2019 namiesto konania na NO otca z 30.01.2023 podanom na NS SR a aj 31.01.2023 o 8.55 hod na OS BA V, tj. pred začiatkom pojednávania v č.k. 22P/123/2019 dňa 31.01.2023 o 10.50 hod, namiesto odročenia pojednávania na Návrh otca z 30.1.2023 pre prekážku Litispencie prebiehajúcich skôr začatých Dovolacích konaní, opakovane podvodom konala počas prebiehajúcich dovolaní na NS SR, vyhlásila rozsudok a opakovane vylúčila absolútne nezákonne JUDr. Vladimíra Slobodová, po vzore 13. ročného konania JUDr. Dušana Srogončika a Mgr. Anny Križákovvej, časť neodkladného opatrenia otca do ďalšieho jalového konania 42Pc/3/2023. Otec vzniesol 25. námietku zaujatosti vedenia a sudcov Okresného súdu Bratislava V a vedenia a sudcov Krajského súdu v Bratislave a senátu 18CoE z 26.08.2022, ktorá bola dňa 31.08.2022 odoslaná na Najvyšší súd Slovenskej republiky.

22. Rozhodnutie prvostupňového súdu je nesprávne, nezákonné, nesúladne s Ústavou SR a platnými medzinárodnými dohovormi, ktorými je SR viazaná a to z dôvodu porušenia Ústavy SR v čl. 36 a čl.41 a platných medzinárodných dohovorov: Listiny ľudských práv a slobôd v čl. 32 ods.4 Listiny Dohovoru o právach dieťaťa v čl. 2, 3.12.16.17.18.19 , EU Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v Dodatkovom protokole č.7 čl.5 o rovnakých právach rodičov pred, počas aj po skončení manželstva, pretože uznesenie z 31.1.2023 aj rozsudok z 8.3.2023 trpí neodstrániteľnou prekážkou už rozhodnutej veci v č.k. 20P/325/2012 zo dňa 30.6.2015, rozsudkom o rovnocennej starostlivosti rodičov v pomere 50/50 všetkého času dieťaťa v intervale 7/7 dní na základe dohody rodičov, čo nie je súd oprávnený meniť, rušiť a ani nie je možné uznesením 22P/184/2019 zmeniť ani len časť rozsudku 20P/325/2012 a zasahovať do rodičovskej dohody, aj keď ju súd neprepísal podľa návrhu rodičov.

23. Neboli splnené procesné podmienky a maloletú C. zastupovala nespôsobilá organizácia ÚPSVaR Bratislava bez IČO a bez splnomocnenia riaditeľa Ústredia ÚPSVaR bez vydania uznesenia. Podľa § 365 pís. c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konajúca sudkyňa nekonala od 25.1. ani 8.11.2022 na Námietka zaujatosti podané otcom v konaniach 22P/123/2019 a aj 2Em/4/2019 a napriek tomu rozhodla meritorne a k námietkam sa podľa vzoru senátu 11CoP vyjadrila až v rozsudku, sabotujúc ústavnú povinnosť postúpenie Námietky zaujatosti na vyšší súd.

24. Konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci – konajúca sudkyňa neakceptuje legislatívu EU a nechápe už dva roky, rovnako ako predsedníčka OS BA V, predseda a celé vedenie KS BA, že podľa Všeobecného komentáru č.12 k čl.12 Dohovoru o právach dieťaťa, je súd povinný pred každým súdnym a administratívnym opatrením a rozhodnutím vo veci maloletých zistiť podľa čl.12 Dohovoru o právach dieťaťa „Slobodný názor“ dieťaťa a nie zmanipulovaný názor matky maloletých detí po úmyselnom trojročnom zadržívaní detí za pomoci predsedníčky súdu. Konanie má vadu Litispencie konania, kedy predsedníčka súdu zasahuje úmyselne do konania NS SR 6CdoR/2/2022 a 6CdoR/3/2022.

25. Súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy od 24.06.2019, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Dňa 20.11.2021 odmietla predsedníčka súdu vykonať otcom navrhnuté dôkazy v jalovom konaní 22P/135/2019, vylúčenom úmyselne z konania 2Em/4/2019 na Návrh otca na Výchovné opatrenie otca z 8.7.2019.

26. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, lebo žiadne dôkazy za tri roky /celkom 12 rokov/ nevykonal, podľa ohýbania práva v Civilného mimosporového poriadku z r. 2015, kedy predsedníčka súdu odmietla vykonať dôkazy o trestnej činnosti ÚPSVaR, predložené otcom 20.11.2020, kedy nechala TRI hodiny čakať na chodbe súdu svedka a M. a neumožnila mu úmyselne vypovedať a praktíkách ÚPSVaR OSPOD BA IV konaním I. I. G., poverenej momentálne namiesto I. I. I. a nie je schopná predsedníčka súdu ani ÚPSVaR ani len dožiadať od mája 2020 vyjadrenie zo strednej školy A. o absenciách v škole a zhoršovaní prospechu vďaka čomu mal A. na polročnom vysvedčení v druhom ročníku tri trojky a momentálne sa jeho prospech ešte zhoršil.

27. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci nesúladnému z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR o poskytnutí všetkých dôkazov porušením čl. 6 ods. 1 Právo na spravodlivý súdny proces nevydaním zvukových záznamov z nezákonných neodborných výsluchov dňa 4.9.2019 a 16.12.2020 Mgr. Annou Križákovou a 20.5.2021 pracovníkmi ÚPSVaR za účelom získania nepravdivých údajov - zmanipulovaného názoru matky a nie maloletých detí, nielen účelovo a diskriminačne selektovaných údajov sudkyne podľa jej svojvôle a klamaní a falšovania spisov, nevedením elektronického spisu podľa E-government 2000. Poukázal na to, že súd prijal názory matky a pritom má zistiť názor maloletého dieťaťa po izolácii od toxické matky a nie po 12 - tich rokoch a po zdržiavaní matkou.

28. Otec tiež v odvolaní uviedol, že A. dosiahol v priebehu konania vek 18 rokov (18.1.2023), splnoletel, a nakoľko bolo vytýčené pojednávanie na deň 31.1.2023, súd prvej inštancie pri predvolávaní účastníkov konania na pojednávanie jednak písomne požiadal matku zabezpečiť na pojednávanie osobnú účasť „plnoletého“ syna A., keďže bývajú v jednej domácnosti, a zároveň zaslal predvolanie na pojednávanie aj priamo už plnoletému A.. A. sa na pojednávanie dostavil, má už plnú spôsobilosť na právne úkony, súhlasil byť účastníkom konania naďalej a výslovne prejavil súhlasil s podaným návrhom matky. A. nebol oboznámený s návrhom matky, sama matka napádala konanie sudkyne, ktorý pod nátlakom nútil A. súhlasiť s účasťami v konaní ako účastník konania a neoboznámil ho ani so 46-timi jalovými spismi, z ktorých polovicu doviezla konajúca sudkyňa do súdnej siene a nevytvorila ani miesto pre sedenie prokurátora, súd prvej inštancie jalovými úkonmi za 48 mesiacov utýral C. matkou a babkou, poškodil obom deťom trvalo geneticky zdravie, obe deti majú trvale poškodený zrak, A. má zničené nohy z kupovania malých topánok, matka je 1,5 roka nezamestnaná, zanedbáva povinnú výživu detí s príjmom 430,- eur podpory v nezamestnanosti a nákladmi 1 050,- eur v byte babky, kde celý život sa hádala s jej otcom a počúvala hádky rodičov v rodine alkoholika, kde boli deti jeden rok zadržované na podnájme v garsónke, jeden rok v jednej izbe v byte rodičov matky, deti mali od malička vzor nefunkčnej rodiny a týrania C. babkou, navštevovali zavšivavenú školu na ZŠ N., matka marila A. tréningy futbalu a C. tréningy tanca, deti sú unesené od 20.03.2010 a súd obmedzuje slobodu pobytu detí nezákonným uznesením 22P/184/2019 už štyri roky. V čase schválenia rodičovskej dohody súdom Matka pracovala v tomto období u K. I. G. A. A. M. a za uvádzané obdobie mala brutto mesačný príjem (vymeriavací základ) 716,39 eur (výpočet: 808,83+800+801, 56+800, 19+796, 55+436, 91+400, 71+800+802,23 : 9 mes.). Súd prvej inštancie úmyselne neuvádza, že matka bola akože jeden rok na živnosti s príjmom 620,- eur mesačne a pol roka nezamestnaná s príjmom 430,- eur, deti boli hladné, matka zanedbávala výživu detí, otec nakúpil deťom v r.2022 oblečenie za viac ako 800,- eur, lebo A. prosil otca, že keď zmokne, nemá si čo na druhý deň obliecť a tento skutočný stav súd prvej inštancie dva roky nezistil, že pri príjme matky na podpore 430,- eur a nájme za byt babky 210,- eur a mesačných nákladoch uvedených matkou 1 050,- eur matka zanedbávala výživu detí, električky deti potrebujú pre zdržiavanie po únose matkou v M. a cestovanie 2 x 40 minút denne, z čoho sú každý mesiac choré, namiesto 2 x 10 minút denne z miesta ich domova a bydliska na L. XX, deti nechodia na obedy v škole, za matku všetko platil otec, hoci nemal určené výživné. A. bol zadržovaný matkou od únosu 25.09.2010 a opakovane od 24.06.2019.

29. Otec nemá povinnosť platiť výživné podľa 20P/325/2012 ani podľa 22P/184/2019 a ani v 22P/54/2019 nie je otcovi v dvoch platných dokumentoch určené výživné. 18-ročné dieťa má možnosť a aj povinnosť pomáhať rodičom a namiesto mŕňania výživného na PC hry, môže na brigáde v G. ako sám uviedol A. si prácou v piatky popoludní a v nedeľu zarobiť 380,- eur, t.j. 2 x 190,- eur, čo síce súd prvej inštancie určil obom rodičom, ale len OTCA zaviazal platiť A., čím súd prvej inštancie ohrozuje mravnú výchovu A., kedy namiesto zarobenia si na brigáde mŕňa A. z výživného na nákup PC hier a opakovane je v škole na prepadnutie z predmetu projekty, rovnako ako na 1 ročnom vysvedčení, kedy namiesto prepadnutia dostal trojku!

30. V ďalšom okrem iného poukázal na judikatúru ESLP, rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky.

31. Súd prvej inštancie v nezákonnom rozsudku určil platenie výživného len otcovi od 02.07.2019, ale nezaviazal matku rovnako k ničomu a žiadnej platbe! Súd prvej inštancie uvádza dôvody, pre ktoré upustil od znaleckého dokazovania. Výsledky znaleckého dokazovania mali slúžiť na vyporiadanie sa s návrhmi rodičov, osobitne na posúdenie návrhu otca na zverenie detí jemu. Lož - znalec jasne uviedol, pri vypočutí pred OČTK, že mal pokyn od I. O. B. vypočuť len otca a rovnako JUDr. Slobodová v bode 46 v uznesení 22P/1223/2019 – 3775 sa vyhráža a vydiera, že nebude konať, pokiaľ len otec sa nedostaví k znalcovi.

32. Proti rozsudku podala odvolanie aj matka. Uviedla, že konajúci súd rozpisom rozsahu stretávania sa otca s maloletou C. takmer kopíroval rodičovskú dohodu zo dňa 30. júna 2015, ktorá sa nerealizovala, resp. ktorá sa realizovala so značnými problémami. Maloletá C. veľmi dôrazne odmietala takúto frekvenciu stretávania sa s otcom a úplne odmietala zotrvať s otcom v jeho byte počas noci. Vo viacerých vypočutiach maloletá uviedla, že otec nerešpektuje vôbec jej názor a straší ju, že v prípade, ak nebude rešpektovať jeho názory, tak súd rozhodne o jej umiestnení v špeciálnom zariadení. Vyjadrovala značné výhrady voči neporiadku v byte, neexistencii riadneho stravovania a v neposlednom rade tiež poukazovala na to, že otec aj keď sú spolu, neustále slovne útočí na matku a starú matku, vypisuje rôzne podania, stále sedí pri počítači, bojí sa, že otec vypisuje sťažnosti na matku.

33. Maloletá C. má takmer 14 rokov. Navštevuje 8. ročník základnej školy, pohybuje sa v prostredí svojich rovesníčok, kde, či sa to niekomu páči alebo nie, sa rieši aj otázka vzťahu a vyjadrovania sa jednotlivých osôb. Z narcizmu obviňuje nielen matku maloletej, ale aj samotnú maloletú C.. Súd prvej inštancie absolútne nerešpektoval viaceré stanoviská maloletej na otázku stretávania a čiastočného bývania s otcom v jeho domácnosti. Ignoroval jej výhrady nielen voči otcovi ako rodičovi, ale aj jej výhrady voči nemu ako človeku. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21. novembra 2019, č. k. 11CoP/420/2019 je zažurnalizované v spise pod č.l. 106. Za 40 mesiacov od jeho vydania má spis viac ako 5.000 husto obojstranne popísaných strán prevažne vyhotovených otcom maloletej. Tieto tisíce strán podaní, sťažností obsahujú útoky a obvinenia z klamstva, podvodov, korupcie a podobné na snád už všetky orgány Slovenskej republiky konajúce v akomkoľvek vzťahu k tomuto prípadu. Tieto nesporné fakty len potvrdzujú konštatovanie maloletej, keď sa sťažovala, že otec v čase, keď je s ním, len sedí za počítačom a vypisuje. Je treba pripomenúť, že otec maloletej má veľmi zodpovedné zamestnanie, ktoré mu určite neumožňuje, aby tieto písomnosti vyhotovoval počas pracovnej doby a na pracovisku. Je dosť ťažko predstaviteľné, že by otcovi maloletej ostávalo dostatok času a síl, aby mohol zabezpečiť riadnu starostlivosť vrátane varenia, upratovania a podobne. Maloletá sa vôbec nebránila stretávaniu sa s otcom, požadovala však, aby stretávanie prebiehalo v pokojnejšom prostredí.

34. file_0.jpg

file_1.wmf

file_2.jpg

file_3.wmf

file_4.jpg

file_5.wmf

file_6.jpg

file_7.wmf

file_8.jpg

file_9.wmf

file_10.jpg

file_11.wmf

file_12.jpg

file_13.wmf

file_14.jpg

file_15.wmf

Maloletá C. si uvedomuje, že má otca. Má ho rada, matka ju naopak upozorňuje na potrebu stretávania sa s otcom, ako aj s potrebou trávenia spoločného času. Je zrejmé, že neochota až odpor maloletej voči tráveniu veľkej časti roka s otcom v jeho domácnosti nepramení z cudzích vplyvov, ale z otcovej neschopnosti vyrovnáť sa s tým, že matka maloletej nebola ochotná žiť v manželstve s ním, kde iba on mal patent na rozum a správne názory. Ako už bolo uvedené, pokiaľ sa otec k maloletej správa a dbá o svoj vzťah tak, ako uviedol na pojednávaní dňa 31. januára 2023, tak sa nemožno čudovať, že sa za jeho správanie a vzťah maloletá hanbí.

35. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie vo výrokovvej časti III. určil otcovi maloletej povinnosť platiť výživné vo výške 160,- eur mesačne, nevyhovel návrhu matky na určenie výživného na maloletú vo výške 200,- eur mesačne. Otec maloletej počas obdobia od podania návrhu až do 31. januára 2023 platil pravidelne mesačne na maloletú C. výživné vo výške 130,- eur k rukám matky. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku upravil výživné za toto obdobie na sumu 160,- eur mesačne, čo považoval za primerané. Napriek tomu v bode V. výroku rozsudku neurčil otcovi povinnosť splácať zameškané výživné ani len v splátkach. V odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorý má 25 strán, neodôvodnil prečo takýmto neprimeraným spôsobom zvýhodnil otca maloletej, keď zjavne ním určené a platené výživné vo výške 130,- eur mesačne ani prvostupňový súd nepovažoval za dostatočné. Súd prvej inštancie mal k dispozícii aj prehľad majetkových pomerov oboch rodičov za uplynulé obdobie, z ktorého je jednoznačné, že otec maloletej po úhrade všetkých svojich výdavkov mal dostatočné finančné prostriedky na úhradu výživného vo výške 200,- eur. file_16.jpg

file_17.wmf

36. Matka maloletej počas tohto obdobia mala nepomerne nižší príjem. Taktiež bolo preukázané, že otec maloletých detí sa s nimi stretával len úplne v minimálnom rozsahu. Na základe toho je možné skonštatovať, že takmer celá starostlivosť o zabezpečenie potrieb maloletej bola na pleciach matky. Otec ani raz nenamietal, že by sa matka za toto obdobie o deti dostatočne nestarala. Ako vyplynulo z podkladov od zamestnávateľov a z prehľadu nákladov oboch rodičov, jednoznačne vyplýva, že matka si na rozdiel od otca nemohla vytvárať akékoľvek finančné rezervy, ktorými by pokryla všeobecný nárast cien. Súd prvej inštancie na viacerých stranách napadnutého rozsudku poukazuje na skutočnosť, že

otec maloletej vyplatil jej matke na prelome rokov 2014/2015 sumu 42 545 eur z titulu vyporiadania BSM. Táto suma bola matkou použitá na kúpu bytu s tým, že aj matka si musela na úhradu celej kúpnej ceny bytu zobrať hypotekárny úver vo výške 51 000,- eur. Vyplatenie sumy 42 545,- eur nemá nič spoločné s prejednávanou vecou a už vôbec nemá vplyv na určenie výšky výživného.

37. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku v bode 68 maloletú C. potrestal tým, že otcovi odpustil nedoplatok na výživnom na maloletú. Odôvodnil to tým, že na účet v tom čase maloletého file_18.jpg

file_19.wmf

A. - brata maloletej posielal pravidelne rôzne sumy na prilepšenie. Za obdobie 43 mesiacov išlo o sumu 1 650,- eur, čo je asi 1,30 eur na deň pre dve deti. Na základe týchto skutočností žiada matka maloletej odvolací súd, aby napadnutý rozsudok v časti výroku I. potvrdil, napadnutý rozsudok v časti III. zmenil tak, že určí výživné na maloletú C. vo výške 200,- eur mesačne od 2. júla 2019, napadnutý rozsudok v časti V. zmenil tak, že určí, že otec má nedoplatok na výživnom na maloletú C. za obdobie od 2. júla 2019 a zameškané výživné mu povoľuje splácať mesačne v 100 eur splátkach spolu s bežným výživným, napadnutý rozsudok v časti VII. zmenil tak, že určí oprávnenie otca stretávať sa s maloletou v sobotu v nepárnom kalendárnom týždni od 10,00 hod. do 18,00 hod. a v nedeľu v párnom kalendárnom týždni od 10,00 hod. do 18,00 hod. s tým, že si v určenom čase začatia styku prevezme maloletú v mieste bydliska matky a matke dieťa odovzdá v určenom čase ukončenie styku v mieste svojho bydliska.

38. K odvolaniu otca a matky sa vyjadril procesný opatrovník. Uviedol, že sa pridriava svojho vyjadrenia na pojednávaní dňa 31.01.2023. Zároveň navrhol, aby bol vykonaný s maloletou C. pohovor vo veci úpravy styku s otcom vzhľadom na jej vek a rozumovú vyspelosť.

39. K odvolaniu otca a matky sa vyjadril prokurátor. Odvolanie otca, ako aj odvolanie matky považoval za nedôvodné a navrhol ho zamietnuť, a rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správne. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je riadne odôvodnené, vychádza z náležite zisteného skutkového stavu, ktorého zistenie bolo pre účely tohto konania zabezpečené vykonaním dostatočného dokazovania potrebného na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a následne vec aj správne právne posúdil. S uvedeným rozhodnutím súdu sa v plnom rozsahu stotožňuje. Skutočnosti uvádzané matkou a otcom v podaných odvolaniach nie sú dôvodom na zmenu, resp. zrušenie predmetného rozhodnutia.

40. Otec k odvolaniu matky uviedol, že súd prvej inštancie nezákonne zveril maloletú C. matke, lebo konal nezákonne pri prekážke litispendencie, pričom ako dôkaz podvodu ešte priviezol na súd počas prebiehajúceho dovolania na Najvyššom súde slovenskej republiky celkom 56 jalových spisov úmyselne jalovo vyrobených predsedníčkou súdu, aby si vylepšovala svoje takmer posledné 635 miesto z 732 sudcov v hodnotení sudcov v r. 2015 a úmyselne nekonala podľa uznesenia 1CoE/1/2020 od 05.05.2020 a nevykonala výkon súdneho rozhodnutia, neobnovila striedavú výchovu, amatérskym neprávoplatným uznesením 22P/184/2019 „dočasne zverila“ deti matke /str. 1 uznesenia/, čo na str. 7 bod 13 odôvodňuje § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorý neobsahuje slovo „zverenie“, v r.2012 v 22P/410/2012 ešte vedela, že podľa § 367 môže súd nariadiť len odovzdanie dieťaťa druhému rodičovi a na poslednej strane poučuje otca podľa § 272 O.s.p., ktorý skončil v r. 2016, a toto zakrýva celé vedenie OS BAV, KS BA, NS SR a všetky konajúce senáty už štyri roky.

41. Súd prvej inštancie nerozumie, že rodičia podpísali rodičovskú dohodu u notára, po nezákonom 5 ročnom zadržiavaní detí matkou po ich únose v r. 2010 babkou P. A., hoci matka nemala nikdy deti zverené po zrušení zverenia detí matke predsedom KS BA v 8Co/337/2012 a podľa prosieb detí matke / deti v 2012 už odmietali matke na protest jesť/ bola rodičovská dohoda podpísaná oboma rodičmi u notára a je stále platná, a súd nie je oprávnený ju meniť. Súd prvej inštancie v rozpore s ústnym vyhlásením aj písomným odôvodnením v nezákonom rozsudku, v sfaľovanej zápisnici mal vopred pripravený podvod s označením ďalšieho jalového konania 68P, neurčil platiť výživne na C. a A. aj matke, ale len otcovi asi podľa osobných rodinných zvykov konajúcich sudkýň, čo je rodová segregácia otca. Stretávanie sa nie je činnosť, kedy je súd prvej inštancie oprávnený vyrubiť výživné, čo je oprávnený vyrubiť len za starostlivosť, vzdelávanie a výchovu. Súd prvej inštancie umožňuje otcovi opakovane po piatich rokoch striedavej výchovy stretávať sa len 2 x 8 hodín mesačne, nezákonne šikanuje otca, aby

platil 190,- eur na A. a 160,- eur na C. za právne neexistujúcu formu „stretávania“ a zároveň ponechal v platnosti nezákonne uznesenie o neprávoplatnom uznesení 22P/184/2019, podľa ktorého súd prvej inštancie určil otcovi len minimum 30% z životného na maloleté deti, čo je 33,- eur, a zároveň je v platnosti uznesenie 22P/54/2021, kde sa právna zástupkyňa matky podvodom snažil podať návrh na neodkladné opatrenie, kde však súd prvej inštancie zamietol návrh matky na určenie výživného a daňového bonusu, ktorý matka neoprávnene poberá.

42. Otec nepoučoval C. o žiadnych názoroch, ale vychovával deti k upratovaniu, lebo za deti to robila všetko matka a otec informoval deti, aby boli opatrné, lebo pracovníci ÚPSVaR – J. a sudkyne OS BA V Nemčeková a Križáková na pokyn J. odoberajú deti. Otec maloletých pri starostlivosti o deti zabezpečoval aj tréningy aj v čase starostlivosti matky, čo táto nebola schopná, otec má upratané podľa svojho štýlu, lebo deti sa už smiali z toho, ako matka a jej setra musia mať všetko ako babka, ktorá dochádzala v minulosti do bytu rodičov každý deň a dochádzala bez vedomia otca aj do bytu na L., lebo jej dcéra jej vždy musela dať kľúče aj od bytu manželov, otec na rozdiel od matky vie variť a problémy so stravovaním boli v r.2012 u A., kde deti odmietali jesť a cítili ZLO a jediný problém bol sústavne s tým istým jedlom od babky počas pobytu deti u matky.

43. Matka maloletých sa nepozerala na svoj zovňajšok, striedavú výchovu podmieňovala tým, že len ona bude deti obliekať, na čo deti prosili otca, aby im kúpil ošatenie. Viaceré stanoviská maloletej C. vypočúvanej pod strachom zo zastrážovania babkou a nátlakom O. B. 12.12.207 a strach z matky nie sú slobodným názorom dieťaťa, ako deti vypovedali, keď 12.12.2017 vypovedali v ZŠ E. v stredu po týždni u otca bez manipulácie, kde však matka nevie, čo negatívne deti vypovedali, lebo Anna Križáková úmyselne vypínala záznamník, ak sa jej niečo nehodilo, ako napr. plač detí z matkinho a babkinho kriku, kresbu cintorína a hrobu a križa s nápisom P., kresbu matky DOM bez otca, kde až A. dopísal TATINO, útek A. od matky na 6 mesiacov pri marení v 2016, strašenie C. a bránením chodenia do školy a na tréningy tanca a A. na tréningy futbalu, 9-mesačné strašenie C. a šikanovanie P. A., aby C. musela chodiť na ZŠ N., 156 vymeškaných hodín v škole a upozornenie školy na mravné ohrozovanie výchovy, opakovaný nátlak matky a sústavne chorobné pokusy o zmenu školy C. aj v 2022, nepomáhanie C. v riešení problémov s priateľkami v triede, nevenovanie sa deťom matkou, ktorá sa venuje priateľovi ako uviedla už v 2020 dňa 24.08.2022 na vylúčení na súde.

44. Otec maloletých na rozdiel od matky vie variť, má upratané, nemá všetko poukladané babkou v krabičkách, ale u otca nikto nekričí a prostredie je pokojné bez každodenného kričania a hádok iniciovaných vždy matkou, a každodenným zasahovaním babkou. Matka sama sa deťom dostatočne nevenuje, neopisuje súdu sústavne otravovania babkou, nevšimla si na pojednávaní ako A. jasne povedal, že C. to nerobí dobre, keď musí byť tam, kde je babka, ktorá jej vsugerovala podľa jej manžela, že otec maloletých je hnusák, ktorá C. od 9 mesiacov ničila v 2016 a ničí už 14 rokov, rovnako ako A., ktorý už pri prvom kojení musel trpieť babku.

45. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu procesného opatrovníka a prokurátora uviedla, že je toho názoru ako procesný opatrovník v tom, že súd prvej inštancie pochybil, keď nevypočul maloletú C. vo veci rozsahu styku s jej otcom. Maloletá C. má 14 rokov, má svoj vlastný názor na to ako často sa chce stretávať so svojím otcom a v akom rozsahu chce s ním tráviť čas. Súd prvej inštancie arogantne a hrubo porušil toto základné právo dieťaťa a napadnutým rozsudkom sa snažil vytvoriť u maloletej C. dôvodnú obavu, že bude musieť pod hrozbou núteného výkonu rozhodnutia tráviť veľkú časť svojho času v spoločnosti a byte otca, ku ktorému má veľmi vážne výhrady. Čo sa týka stanoviska Okresnej prokuratúry Bratislava V, jej názor je v príkrom rozpore s názorom maloletej, procesného opatrovníka ako aj matky. Taktiež úplne ignoruje vyššie citované zákonné ustanovenie, ktoré buď nepozná alebo zámerne ignoruje.

46. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) Civilného mimosporového poriadku), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, oprávnenými osobami - matkou a otcom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku), a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného

mimosporového poriadku), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné a odvolanie otca je dôvodné čiastočne, rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch I., III., IV., V., VII., VIII., IX., X., XIII. a v závislých výrokoch XI., XII. vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku), pričom v tejto časti vychádzal zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 Civilného sporového poriadku). Odvolací súd zároveň dospel k záveru, že odvolanie otca proti výroku II. rozsudku je dôvodné, napadnutý výrok rozsudku nie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku).

47. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k už plnoletému A. a k maloletej C. tak, že maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 02.07.2019 s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, (výrok I.), A. bol zverený do osobnej starostlivosti matky na čas od 02.07.2019 do 18.01.2023 s tým, že obaja rodičia boli oprávnení A. na čas do jeho plnoletosti ho zastupovať a spravovať jeho majetok (výrok II.), otcovi bola určená vyživovacia povinnosť na maloletú v sume 160,- eur mesačne s účinnosťou od 02.07.2019 (výrok III.) a vyživovacia povinnosť na A. v sume 190,- eur mesačne s účinnosťou od 02.07.2019 (výrok IV.). Zároveň súd prvej inštancie určil, že otec nemá nedoplatok na výživnom na A. (výrok V.) a maloletú za obdobie od 02.07.2019 do 31.01.2023 (výrok VI.). Tiež bol upravený styk otca s maloletou C. počas jarných prázdnin, zimných prázdnin a vianočných sviatkov, počas veľkonočných školských prázdnin, počas letných školských prázdnin, počas jesenných prázdnin a počas bežného kalendárneho roka každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 18,00 hod. do pondelka do 08,00 hod. a každý páry kalendárny týždeň od utorka od 18,00 hod. do štvrtka do 08,00 hod. - počas jarných prázdnin každý páry kalendárny rok od posledného dňa vyučovania od 18.00 hod. do nedele prázdninového týždňa školských prázdnin do 18.00 hod., - počas zimných prázdnin a vianočných sviatkov každý nepárny rok od posledného dňa vyučovania od 18.00 hod. do 30.12. do 15.00 hod., pričom v osobnej starostlivosti matky bude v čase od 23.12. od 15.00 hod. do 24.12. do 14.00 hod. a v čase od 25.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 10.00 hod., každý páry kalendárny rok v čase od 30.12. od 15.00 hod. do posledného dňa školských prázdnin nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod., - počas veľkonočných školských prázdnin každý nepárny kalendárny rok v čase od posledného dňa vyučovania pred veľkonočnými školskými prázdninami od 18.00 hod. do posledného dňa veľkonočných školských prázdnin do 18.00 hod., - počas letných školských prázdnin každý nepárny kalendárny rok v čase od 30.6. od 18.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 31.07. od 18.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod. a každý páry rok od 15.07. od 18.00 hod. do 31.07. do 18.00 hod. a od 15.08. od 18.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod., - počas jesenných prázdnin každý páry kalendárny rok od posledného dňa vyučovania pred jesennými školskými prázdninami od 18.00 hod. do posledného dňa jesenných školských prázdnin do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom pripraviť a v určený čas ju v mieste svojho bydliska odovzdať otcovi a otec je povinný na tom istom mieste dieťa matke riadne a včas vrátiť okrem vyučovacích dní, kedy otec dieťa odovzdá v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje (výrok VII.), zamietnutie návrhu otca na zrušenie uznesení Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/184/2019 -13 zo dňa 11.10.2019, č. k. 22P/123/2019-3293 zo dňa 20.7.2021, a uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11CoP/420/2019-106 z 29.11.2019 (výrok VIII.), zamietnutie návrhu otca na zastavenie konania na prerušenie konania (výrok IX. a X.), zamietnutie návrhu matky a otca vo zvyšku (výrok XI. a XII.), zmena rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č. k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015, v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k mal. C. a k medzi časom splnoletnému A. (výrok XIII.).

48. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na uplatnené odvolacie námietky oboch rodičov je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti zverenia maloletej C. do osobnej starostlivosti matky (výrok I.), určenie vyživovacej povinnosti otcovi na maloletú v sume 160,- eur mesačne s účinnosťou od 02.07.2019 (výrok III.), určenie, že otcovi nevznikol nedoplatok na výživné na maloletú za obdobie od 02.07.2019 do 31.01.2023 (výrok V.) a zároveň určenie rozsahu styku otca s maloletou (výrok VII.). Vzhľadom na obsah odvolacích námietok otca je predmetom odvolacieho konania zverenie A. do osobnej starostlivosti matky od 02.07.2019 do 18.01.2023 (výrok II.) s tým, že obaja rodičia boli oprávnení A. na čas do jeho plnoletosti ho zastupovať a spravovať jeho majetok, určenie vyživovacej povinnosti otcovi na A. vo výške 190,- eur mesačne s účinnosťou

od 02.07.2019 (výrok IV.), zamietnutie návrhu otca na zrušenie uznesení Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P/184/2019 -13 zo dňa 11.10.2019, č. k. 22P/123/2019-3293 zo dňa 20.7.2021, a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/420/2019-106 z 29.11.2019 (výrok VIII.), zamietnutie návrhu otca na zastavenie konania na prerušenie konania (výrok IX. a X.), zamietnutie návrhu matky a otca vo zvyšku (výrok XI. a XII.), zmena rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č. k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015, v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k mal. C. a k medzi časom splnoletnému A. (výrok XIII.).

49. Podľa § 2 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.(1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. (2)

50. Podľa § 365 ods. 1 pís. c) Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

51. Odvolací súd postupom podľa § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku z úradnej povinnosti v prvom rade posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou podľa § 365 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku na základe odvolacej námietky otca, že vo veci nezákonne konala a rozhodovala JUDr. Vladimíra Slobodová, ktorej bola vec pridelená bez vydania uznesenia o ustanovení do konania 22P/123/2019. Po oboznámení sa s relevantným obsahom spisu vyplynulo, že uznesením Okresného súdu Bratislava V, č.k. Spr. 3011/2022-4375 zo dňa 07.01.2022, bola z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. 22P/123/2019 vylúčená pôvodná zákonná sudkyňa Mgr. Anna Križáková (čl. 4375) z dôvodu, že dlhoročná animozita otca A. a maloletej vzbudila u tejto sudkyne pochybnosti nezaujato konať vo veci. Vec bola dňa 07.01.2022 náhodným výberom pridelená sudkyňi Mgr. Daši Štefánikovej (č.l. 4377). Následne bola dňa 07.02.2022 pridelená na rozhodnutie Mgr. Anne Križákovovej v zmysle Dodatku č. 3 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava V na rok 2022 z dôvodu zabezpečenia rovnomernej zaťaženia sudcov alebo v dôsledku personálnych zmien (č.l. 4781). Dňa 08.02.2022 sudkyňa Mgr. Anna Križáková vzniesla námietku nesprávnosti zápisu (č.l. 4767) s odkazom na Rozvrh práce Okresného súdu Bratislava V na rok 2022, Časť 2 Spoločné zásady výkonu súdnictva, bod 7, keďže bola vo veci ako sudkyňa vylúčená. Dňa 09.02.2022 bola vec náhodným výberom pridelená na prejednanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Vladimíre Slobodovej (č.l. 4782), ktorá vec prejednala a dňa 31.01.2023 rozhodla.

52. Z vyššie opísaného postupu vplýva, že JUDr. Vladimíra Slobodová vec prejednala a rozhodla v súlade s Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako zákonná sudkyňa vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, určená v súlade s jeho rozvrhom, t.j. Rozvrhom práce Okresného súdu Bratislava V na rok 2022.

53. Podľa § 365 ods. 1 pís. a) Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky.

54. Podľa § 49 Civilného sporového poriadku sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.(1) Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. (2) Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.(3)

55. Procesné podmienky (podmienky konania) predstavujú základné procesné predpoklady na to, aby súd mohol vo veci autoritatívne rozhodnúť. Ich existencia a splnenie je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným, alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu čl. 1 Základných princípov Civilného sporového konania, čo je cieľom civilného konania. Procesný kódex ich definuje ako podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého konania. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku trpí konanie v prípade, ak súd prvej inštancie vec prejednala a rozhodol napriek existujúcim nedostatkom týkajúcim sa procesných podmienok. Nedostatky podmienok sa môžu vyskytovať na strane súdu (právomoc, príslušnosť), procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť

zástupcom a riadne plnomocenstvo zástupcu), a tiež tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Zistenie nedostatku procesnej podmienky (ktorý je prítomný už v momente začatia konania alebo k nemu dôjde neskôr v priebehu konania) je procesnou úlohou súdu.

56. Účelom citovaného ustanovenia § 49 a nasl. Civilného sporového poriadku je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu k stranám, resp. účastníkom, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní; zámerom je tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: a/ k sporu (veci), v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu (účastníkom konania), ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní.

57. Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanom spore (veci) alebo taký jeho osobný vzťah k stranám sporu (účastníkom konania), ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorý by pri všetkej možnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

58. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 Civilného sporového poriadku) alebo na návrh strany (§ 52 CSP). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie sporu nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (porovnaj Nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

59. O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Svojím správaním má dbať na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. Musí mať dostatok schopností ovládať svoje konanie aj sféru svojich vnútorných pocitov. Súčasťou vecného prístupu sudcu k prejednávanému sporu a k stranám sporu je napr. aj schopnosť sudcu vyrovnáť sa vnútorne s prípadnými námietkami strán v priebehu i mimo konania, ako aj s eventuálnou kritikou jeho konania, ktorá môže mať rozmanitú podobu (porovnaj judikát R 47/1998). Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, spochybňovalo by to jeho spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu. Treba pripomenúť, že nezávislosť s nestrannosťou a odbornosťou (kvalifikáciou) sudcu sú podmienkami kvalitného rozhodovania a jeho predvídateľnosti a sledujú tak význam riadneho naplňovania (poskytovania) spravodlivosti.

60. Námietka zaujatosti ako procesný úkon účastníka konania musí spĺňať zákonom predpísané náležitosti. Okrem všeobecných náležitostí, ktoré zákon vyžaduje pri každom podaní (§ 127 Civilného sporového poriadku), musí obsahovať osobitné náležitosti, medzi ktoré patrí aj údaj o tom, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú (§ 52 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

61. Odvolací súd postupom podľa § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku z úradnej povinnosti následne posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou podľa § 365 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku na základe odvolacej námietky otca - námietkou zaujatosti vznesenej proti vec prejednávajúcej sudkyňi JUDr. Vladimíre Slobodovej. Uviedol, že vznáša námietku zaujatosti voči o.i. všetkým sudcom Okresného súdu Bratislava V., teda aj JUDr. Slobodovej, pričom z obsahu podania otca vyplynul nesúhlas s procesným postupom dotknutej sudkyne najmä v súvislosti

s vedením predmetného konania (aktuálne po zavedení tzv. novej súdnej mapy konanie vedené na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. B5-22/123/2019 a na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 12CoP/119/2023).

62. Odvolací súd posúdil predmetnú námietku zaujatosti v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a dospel k záveru, že otec neuviedol informáciu o tom, kedy sa o dôvode vylúčenia dozvedel, nepredložil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom okolnosti, ktoré otec namietal, sa týkali procesného postupu sudkyne alebo jej rozhodovacej činnosti (t.j. že konajúca sudkyňa neakceptuje legislatívu EÚ a nechápe už dva roky, že súd je povinný pred každým rozhodnutím vo veci maloletých slobodný názor dieťaťa, nemá vedomosť o tom, že rodičovská dohoda podpísaná rodičmi je platná a nemenná súdnym rozhodnutím). Keďže uvedené okolnosti spočívali v procesnom postupe sudkyne, resp. jej rozhodovacej činnosti, odvolací súd sa predmetnou odvolacou námietkou otca vecne nezaoberal, keďže boli naplnené vyššie citované zákonom stanovené podmienky a na námietku zaujatosti neprihliadal. Je však potrebné uviesť, že subjektívna nespokojnosť otca procesným postupom konajúceho súdu a následným rozhodnutím vo veci samej nie je objektívnym dôvodom pre vylúčenie, resp. vyslovenie pochybnosti o nezáujatosti sudcu.

63. Podľa § 159 Civilného sporového poriadku začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

64. Medzi ďalšie procesné podmienky možno zaradiť aj prekážku litispendencie, t.j. prekážku začatého konania, ktorá vyjadruje, že o tom istom predmete a medzi tými istými osobami nemôže byť konanie začaté na tom istom alebo inom súde. Na posúdenie prekážky litispendencie je rozhodujúcim okamihom stav v čase začatia konania, predstavuje neodstrániteľnú vadu konania vo vzťahu k neskôr začatému konaniu a vedie vždy k zastaveniu konania. Súd na ňu musí prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

65. Otec v odvolaní namietal, že napadnutý rozsudok bol vynesenej pri prekážke litispendencie prebiehajúcich dovolaní otca od 13.12.2022 v č.k. 6CdoR/2/2023 a 6CdoR/3/2023 od 18.1.2023. V uvedenej veci bolo na Najvyššom súde Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2Em/4/2019 (konanie o výkon súdneho rozhodnutia rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 20P/325/2012 zo dňa 30.06.2015) podané dovolanie dňa 13.12.2022, pričom sa týka tej istej veci a tých istých účastníkov konania. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie uvádza, že Okresný súd Bratislava V. uznesením, č. k. 2Em/4/2019-989 zo dňa 04.01.2021, zamietol návrh oprávneného (otca) na výkon súdneho rozhodnutia, ktoré uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 18CoE/50/2021-1707 zo dňa 31.05.2021. Je zrejme, že dané konanie (sp. zn. 2Em/4/2019) je konaním vo veci výkonu rozhodnutia, ktoré je samostatným konaním naviazaným na právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č.k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015, ktorého časť týkajúca sa zverenia maloletých detí stratila účinky právoplatným uznesením Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P 184/2019-13 zo dňa 11.10.2019, po dobu trvania tohto neodkladného opatrenia. Odvolací súd uvádza, že vo veciach vedených v súdnom registri „Em“ sa koná a rozhoduje vo veci súdneho výkonu už vykonateľných rozhodnutí vo veciach maloletých, pričom v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 22P/123/2019 je predmetom zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej C. a určenie výživného otcovi k plnoletému A.. Z uvedeného je zrejme, že účastníkmi oboch konaní sú síce rovnaké osoby, hoci v inom procesnom postavení, avšak rozdielny je predmet týchto konaní. Z uvedeného dôvodu je odvolacia námietka otca týkajúca sa prekážky začatého konania preto nedôvodná a nespôsobilá vyvolať zrušenie napadnutého rozsudku.

66. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

67. Podľa § 230 Civilného sporového poriadku, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

68. Existujúca prekážka právoplatne rozhodnutej veci (tzv. res iudicata) bráni tomu, aby vec, v ktorej bolo už právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednaná, pričom totožnosť veci je daná totožnosťou účastníkov konania a predmetu konania.

69. Otec v odvolaní namietal, že v predmetnom konaní (sp. zn. 22P/123/2019) nebol súd prvej inštancie oprávnený konať a rozhodnúť, nakoľko existuje prekážka rozhodnutej veci, t.j. právoplatné rozhodnutie - rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č. k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015 z dôvodu, že týmto rozsudkom bolo rozhodnuté o rovnocennej starostlivosti rodičov na základe dohody rodičov, ktorú nie je súd oprávnený meniť, rušiť, a tak zasahovať do rodičovskej dohody.

70. Odvolací súd uvádza, že predmetné konanie bolo začaté na základe návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k vtedy maloletému A. a maloletej C., keďže matka bola toho názoru, že na strane detí došlo k zmene pomerov. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 121 Civilného mimosporového poriadku pritom vyplýva, že rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery. Nebola preto dôvodná ani odvolacia námietka otca o existencii prekážky rozhodnutej veci, pretože sice účastníkmi konania sú totožné osoby (matka, otec, A., maloletá C.), avšak predmetom konania (sp. zn. 22P/139/2019) je zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k A. a maloletej C., čo je v súlade s § 121 Civilného mimosporového poriadku zákonný dôvod umožňujúci zmeniť ostatné rozhodnutie súdu.

71. Podľa § 365 ods. 1 pís. b) Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

72. Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

73. Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

74. Podľa § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

75. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

76. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.).(Števíček, M., Fícová, S., Barícová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1239)

77. Odvolací súd sa ďalej zaoberal odvolacou námietkou otca, ktorý namietal, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože maloletú C. zastupovala nespôsobilá organizácia ÚPSVaR Bratislava bez IČO a bez splnomocnenia riaditeľa Ústredia ÚPSVaR bez vydania uznesenia.

78. Vzhľadom na obsah tejto odvolacej námietky, ktorá predstavuje nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv účastníka konania, odvolací súd postupom podľa § 66 a 67 Civilného mimosporového poriadku posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené touto vadou (§ 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku).

79. Podľa § 5 ods. 1, ods. 3 a ods. 5 písm. a) bod 1 z. č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov Zriaďuje sa úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) s pôsobnosťou pre územný obvod jedného okresu alebo viacerých okresov v rámci územného obvodu kraja.(1) Sídla úradov sú uvedené v prílohe č. 1. Územné obvody úradov sú uvedené v prílohe č. 2.(3) Úrad má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci v rozsahu svojej pôsobnosti.(5)

80. Podľa § 117 Civilného mimosporového poriadku, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

81. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je orgánom štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti, ktorého zriadenie a postavenie upravuje vyššie citované ustanovenia zákona č. 453/2003 Z. z. Tento úrad má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci v rozsahu svojej pôsobnosti, uzatvárať dohody, ak tak ustanoví osobitný predpis. Zákon č. 305/2005 Z. z. upravuje v ustanovení § 73 pôsobnosť orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Podľa § 73 ods. 2 písm. b) bod 2 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vykonáva funkciu opatrovníka podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je Zákon o rodine, a to konkrétne ustanovenie § 31 ods. 1, 2.

82. Osobami, ktorým patrí zákonné zastupovacie právo maloletej osoby sú - rodičia spoločne, - jeden rodič, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy, nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, bol mu výkon rodičovských práv a povinností pozastavený alebo obmedzený v práve zastupovať dieťa, - poručník, ak obaja rodičia maloletého zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol im tento výkon obom pozastavený alebo nemajú plnú spôsobilosť na právne úkony.

83. Okrem týchto zákonných zástupcov môže podľa zákona o rodine dieťa zastupovať ešte aj: - kolízny opatrovník, ak sú splnené podmienky § 31 ods. 2 a 3 Zákona o rodine, - opatrovník.

84. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Bratislava V uznesením, č. k. 22P/123/2019 - 32 zo dňa 11.07.2019, ustanovil vtedy maloletému A. a maloletej C. za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A. Okresný súd Bratislava V uznesením, č. k. 22P/123/2019-2084 zo dňa 20.12.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 20CoP/30/2021-3217 zo dňa 16.06.2021, zamietol návrh otca na zmenu osoby opatrovníka. V prejednávanej veci preto možno konštatovať, že maloletej bol ustanovený ako procesný opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava za účelom ochrany jej práv a povinností v konaní. V súlade s citovanými ustanoveniami zákonov č. 453/2003 Z. z. a č. 305/2005 Z. z. je zjavné, že úrad má právnu subjektivitu, môže vystupovať ako účastník súdneho konania a taktiež môže byť ustanovený maloletej ako opatrovník podľa § 31 Zákona o rodine a § 117 Civilného mimosporového poriadku. K právnej subjektivite sa vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 6Cdo/63/2022 zo dňa 26.05.2022.

85. Vzhľadom na vyššie uvedené a existenciu právoplatného rozhodnutia o ustanovení opatrovníka vtedy maloletému A. a maloletej C., (pričom odvolací súd nezistil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pre ktoré podľa § 389 ods. 2 Civilného sporového poriadku možno odvolacím súdom zrušiť aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo) odvolací súd dospel k záveru, že otcom namietané ustanovenie opatrovníka nebolo vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na ktorú by bol odvolací súd povinný prihliadať (§ 67 Civilného mimosporového poriadku).

86. Otec zároveň v odvolaní namietal nedôvodné zamietnutie návrhu na zrušenie uznesení Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/184/2019-13 zo dňa 11.10.2019, a uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11CoP/420/2019-106 z 29.11.2019 (časť výroku VIII.). Z obsahu spisu vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/184/2019 - 13 zo dňa 11. 10. 2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11CoP/420/2019-106 zo dňa 21.11.2019, právoplatným dňa 27.12.2019, bolo z tzv. úradnej povinnosti nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli vtedy maloletý A. a maloletá C. zverené matke a to do právoplatného skončenia konania sp. zn. 22P/123/2019, t.j. predmetného konania. Z obsahu spisu a najmä obsiahlych podaní otca, ktorý nesúhlasí so zverením maloletej do starostlivosti matke, rodičia sa na forme zabezpečenia starostlivosti o maloletú nevedia napriek uplynulému času dohodnúť, ich vzájomné vzťahy a komunikácia sú narušené hlbokým rodičovským konfliktom. Na základe uvedeného preto odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že dôvody trvania dotknutého rozhodnutia v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie trvali, a preto túto odvoláciu námietku otca vyhodnotil ako nedôvodnú.

87. Otec namietal aj nedôvodnosť zamietnutia jeho návrhu na zrušenie uznesenia Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/123/2019-3293 zo dňa 20.07.2021 (zvyšná časť výroku VIII.) Z obsahu spisu vyplýva, že uznesením č. k. 22P/123/2019 -3293 zo dňa 20.07.2021, súd prvej inštancie rozhodol opätovne o tom, že znalkyňa PhDr. Mgr. Elena Fortis, PhD., nie je vylúčená z vykonania znaleckého úkonu. Po odvolaní otca Krajský súd v Bratislave uznesením, č. k. 11CoP/313/2021-3519 zo dňa 11.10.2021, napadnuté uznesenie potvrdil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.11.2021. Súd prvej inštancie uznesením, č.k. 22P/123/2019-5615 zo dňa 31.01.2023, upustil od nariadeného znaleckého dokazovania prihládajúc na zotrúvajúci odmietavý postoj otca dostaviť sa k znalcovi, na plnoletosť A. a terajší vek maloletej a hospodárnosť konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.03.2023. Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti odvolací súd považoval odvoláciu námietku otca za irelevantnú.

88. Podľa § 164 Civilného sporového poriadku, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

89. Odvolací súd sa zaoberal ďalšou odvolacou námietkou otca, ktorý namietal, že napriek jeho návrhu na prerušenie konania až do skončenia dovolacieho konania vedeného vo veci výkonu rozhodnutia vedeného pod sp. zn. 2Em/4/2019 súd prvej inštancie konanie neprerušil aj napriek tomu, že v danom konaní je riešená otázka, ktorá má bezprostredný význam pre rozhodnutie v predmetnej veci (sp. zn. 22P/123/2019). Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Bratislava V. uznesením, č. k. 2Em/4/2019-989 dňa 04.01.2021, zamietol návrh otca ako oprávneného na výkon súdneho rozhodnutia. Krajský súd v Bratislave predmetné uznesenie potvrdil uznesením, č. k. 18CoE/50/2021-1707 zo dňa 31.05.2021. Odvolací súd aj tu dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, nakoľko neboli splnené podmienky v zmysle § 164 Civilného sporového poriadku, pretože akýkoľvek výsledok konania, sp. zn. 2Em/4/2019, by vzhľadom na jeho predmet nebol spôsobilý ovplyvniť rozhodnutie v predmetnej veci, sp. zn. 22P/123/2019. Konanie o výkone rozhodnutia (sp. zn. 2Em/4/2019) je samostatným konaním naviazaným na právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č. k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015, ktorého časť účinkov týkajúca sa zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov pominula právoplatným uznesením Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P 184/2019-13 zo dňa 11.10.2019, po dobu trvania tohto neodkladného opatrenia. Odvolací súd opakovane dopĺňa, že tzv. „Em“ konanie je vykonávacie konanie, ktorého účelom je naplniť a realizovať vykonateľné súdne rozhodnutie, teda jeho predmetom nie je posudzovanie skutkových okolností, ktoré súd zisťuje ako základ pre rozhodnutie vo veci samej ako je to v konaní sp. zn. 22P/123/2019, t.j. zmena pomerov. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie o nedôvodnosti návrhu otca na prerušenie konania, ktoré viedlo k jeho zamietnutiu.

90. Ďalšia odvolacia námietka otca smerovala voči výroku IX., ktorým súd prvej inštancie zamietol jeho návrh na zastavenie konania. Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na začatie predmetného konania o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k vtedy maloletému A. a maloletej C. podala matka, na návrhu zotrvala, nevzala ho celkom späť, ani A. po dosiahnutí plnoletosti. Nebol preto daný dôvod na zastavenie konania z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania, na ktoré je oprávnený iba účastník konania, ktorý podal návrh na jeho začatie. Ďalším preskúmaním spisu ani odvolací súd

nezistil splnenie akýchkoľvek iných procesných podmienok, ktoré by boli dôvodom na zastavenie tohto konania (z dôvodu litispendencie, resp. prekážky rozhodnutej veci, ktoré bližšie zdôvodnil odvolací súd v bodoch 59. až 65. odôvodnenia tohto rozsudku). Odvolací súd preto nezistil dôvody, pre ktoré by aj v tejto časti bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne.

91. Preto odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch VIII., IX. a X. netrpí vadou konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na ktoré by bol odvolací súd povinný prihliadať (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), resp. uvedené odvolacie námietky nepredstavovali nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie znemožňujúci realizáciu práv otca, a teda ani v tejto časti výrokov konanie pred súdom prvej inštancie nebolo zaťažené touto vadou (§ 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a postupom podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach výroku VIII., IX. a X. potvrdil.

92. V ďalšom odvolací súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého rozhodnutia po vecnej stránke, pričom nezistil dôvod nesúhlasit' s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv k t.č. plnoletému A. a maloletej C. a v napadnutom rozsudku dostatočne špecifikoval dôvody, na základe ktorých vo veci rozhodol. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty matky a otca nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

93. Podľa Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovaný verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

94. Podľa Čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

95. Podľa Čl. 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zaväzujú rešpektovať právo dieťaťa na zachovanie jeho totožnosti, včítane štátnej príslušnosti, mena a rodinných záväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov.

96. Podľa Čl. 5 písm. b), c), g) a h) Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

97. Podľa § 36 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

98. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

99. Podľa § 24 ods. 1, 3 a 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súď súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov

o výške výživného.(1) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.(3) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.(5)

100. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze(1). Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze (2).

101. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

102. Vlastnosťou právoplatných meritorných súdnych rozhodnutí je ich zásadná nezmeniteľnosť, ktorá je imanentnou súčasťou záruky právneho štátu. Ak súd o veci raz rozhodol a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, nemôže ju prejednávať znova. Z tejto zásady je výnimka uvedená v § 121 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorej zmenu tam uvedených rozhodnutí (rozsudkov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu) možno dosiahnuť novým konaním v tej istej veci. Hmotnoprávnou podmienkou je, že sa zmenia pomery oproti času, keď súd rozhodoval v pôvodnom konaní. Zmena pomerov odôvodňuje v súlade s ustanovením § 26 Zákona o rodine zmenu rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa vtedy, ak iné okolnosti prevažujú nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia dieťaťa. Tak je tomu obvykle v tých prípadoch, v ktorých sa skôr vykonaná úprava formy starostlivosti maloletého dieťaťa stane vzhľadom na zmenu pomerov úpravou, ktorá naďalej nezabezpečuje najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj dieťaťa.

103. Záujem dieťaťa (v kontexte s Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) pritom musí byť popredným hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi, pričom kritériom pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do jednej z foriem starostlivosti nie je želanie konkrétneho rodiča. Požiadavka týkajúca sa záujmu maloletého dieťaťa vyplýva aj z článku 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd zaručujúcej osobitnú ochranu detí a mladistvých (porov. napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3135/19). Je preto nevyhnutné, aby pri akomkoľvek súdnom rozhodovaní týkajúcom sa detí bol ich najlepší záujem skúmaný a posudzovaný ako určujúce kritérium pre konečné rozhodnutie - nech sa jedná o akékoľvek konanie týkajúce sa maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa je ako koncept flexibilný a vždy by mal byť posudzovaný a definovaný individuálne s ohľadom na konkrétnu situáciu, v ktorej sa dotknuté dieťa nachádza, pričom pozornosť je potrebné venovať jeho osobným pomerom, situácii a potrebám (porov. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3226/16).

104. Súd pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do starostlivosti rodičov je taktiež povinný prihliadnuť aj na citovú orientáciu a zázemie dieťaťa, výchovným schopnostiam a zodpovednosti rodiča, stabilite budúceho výchovného prostredia, k citovým väzbám na starých rodičov, či iných príbuzných, ale aj k hmotnému zabezpečeniu zo strany rodiča, vrátane bytových pomerov. V danom prípade bolo potrebné postupovať v súlade s praxou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý napr. v rozhodnutí E. p. v. Italy zo 16. novembra 1999 (s odkazom aj na rozhodnutie vo veci Olsson v. Sweden z 27. novembra 1992 a Johansen v. Norway z 23. septembra 1994) vyslovil, že medzi záujmami dieťaťa a rodičov musí byť zachovaná rovnováha, pričom pri hľadaní tejto rovnováhy musí byť osobitný význam venovaný najvyšším záujmom dieťaťa, ktoré môžu prevažovať nad záujmami rodiča.

105. Zo zákonného ustanovenia § 24 Zákona o rodine nevyplýva žiadna priorita prístupu pri rozhodovaní o tom, komu bude dieťa zverené do starostlivosti. Je preto predovšetkým na súdoch, aby v súlade s princípom nezávislosti rozhodovania súdnej moci vzhľadom na zistený skutkový stav a vzhľadom na nezastupiteľné osobné skúsenosti, vyplývajúce z bezprostredného kontaktu s účastníkmi konania a znalosti vývoja rodinnej situácie, rozhodli o zverení maloletého do starostlivosti jedného alebo oboch rodičov, ktoré bude v záujme dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu dieťaťa nemožno postupovať podľa vopred danej schémy, keď striedavá osobná starostlivosť nemôže byť paušálne vnímaná ako forma "spravodlivého" rozdelenia starostlivosti o dieťa medzi oboch rodičov.

106. Záujem a potreby konkrétneho dieťaťa je potrebné posudzovať v každom jednotlivom prípade osobitne a so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. Toto potvrdzuje aj stanovisko Výboru pre práva dieťaťa Rady vlády pre ľudské práva zo dňa 14.10.2014 (stanovisko ku striedavej starostlivosti o deti), podľa ktorého „Najlepší záujem dieťaťa je potrebné hľadať v každom jednotlivom prípade osobitne, nie podľa akejkoľvek vopred danej schémy, a so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. Tak sa potom môže stať, že u niektorého dieťaťa sa najvhodnejším riešením môže ukázať starostlivosť striedava, v iných prípadoch však tomu môže byť zverenie do starostlivosti jedného z rodičov a dohoda, alebo rozhodnutie o optimálnej a zároveň reálnej forme o rozsahu styku druhého z rodičov s dieťaťom. Výbor nepovažuje paušálne rozhodovanie preferujúce jedno z riešení za výraz rešpektu k jedinečnosti dieťaťa a jeho potrieb.“

107. Za situácie, kedy obaja rodičia sú všeobecne rovnako spôsobilí sa o svoje dieťa riadne starať (tak ako tomu je aj v danej veci), je potrebné zohľadniť najmä osobnosť dieťaťa a jeho schopnosť sa vysporiadať s enormnou záťažou, ktorú rozpad rodiny a eventuálne nastolenie striedavej starostlivosti, ktorá prináša aj stratu doterajšieho zázemia a bezpečia domova, bezpochyby predstavuje. Je potrebné brať ohľad na citovú orientáciu dieťaťa, aj hodnotu danú stálosťou výchovného prostredia a na možnosť zachovania a rozvíjania jeho citových väzieb k blízkym osobám aj v širšom okolí, k jeho priateľom a záujmom. V neposlednom rade je potrebné vziať do úvahy, ktorý z rodičov sa o dieťa doteraz osobne staral, dbal o jeho citovú a rozumovú výchovu a v podstate predstavoval pre dieťa ústrednú osobu, ku ktorej je citovo pripútané. Odvolací súd má pritom za to, že v tejto veci súd prvej inštancie tieto kritéria splnil, pretože odôvodnenie svojho rozhodnutia založil na uprednostnení záujmu maloletej C..

108. Zo zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie vyplynulo, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, č. k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015, zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Matka sa návrhom domáhala zmeny zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, s čím otec nesúhlasil. Správne súd prvej inštancie preto posudzoval, či došlo k takej zmene pomerov u rodičov a detí od roku 2015, ktorá by odôvodňovala trvalú zmenu zo striedavej osobnej starostlivosti na zverenie detí len jednému z rodičov a či je takáto zmena v najlepšom záujme maloletej. Odvolací súd mal vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie, najmä správami procesného opatrovníka zo dňa 11.09.2019 a zo dňa 18.09.2019 za preukázané, že obaja rodičia majú vytvorené riadne podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú, v ich domácnostiach neboli zistené nedostatky, maloletá v nich má vytvorený dostatočný priestor na spanie, prípravu do školy i voľnočasové aktivity. Obom rodičom záleží na maloletej, ktorá bola neodkladným opatrením nariadeným Okresným súdom Bratislava V, č. k. 22P/184/2019-13 zo dňa 11.10.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11CoP/420/2019 zo dňa 21.11.2019, zverená do starostlivosti matky na čas do rozhodnutia v predmetnej veci (vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P/123/2019). Maloletá má v domácnostiach u oboch rodičov vlastný priestor vrátane lôžka, vytvorené podmienky pre rozvoj, podľa správ procesného opatrovníka je hygiena v domácnosti oboch rodičov na dobrej úrovni.

109. Napriek vyššie uvedeným skutkovým okolnostiam však súd prvej inštancie správne vzal do úvahy vyjadrený názor maloletej vzhľadom na jej vek, ktorý bol zisťovaný dňa 04.09.2019 na Okresnom súde Bratislava V a dňa 20.05.2020 procesným opatrovníkom ÚPSVaR Bratislava. Maloletá nesúhlasila s jej zotrvaním v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, po zmene výkonu starostlivosti nariadením neodkladného opatrenia (sp. zn. 22P/184/2019) následne odmietla návrat do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, keď viac ako tri roky žila v domácnosti s matkou a svojím bratom, s otcom sa však stretávala. Súd prvej inštancie zároveň správne prihliadol na skutočnosť, že v čase rozhodovania bola maloletá staršia, fyziologicky dospievala, blízkosť matky bola a aj naďalej je

pre maloletú v danom období osobitným prínosom. Správne súd prvej inštancie v súvislosti s celým vykonaným dokazovaním preto uzatvoril, že je potrebné rešpektovať vôľu maloletej a túto skutkovú okolnosť vyhodnotiť ako podstatnú zmenu pomerov na strane maloletej odôvodňujúcej zmenu zverenia. Bolo preto v jej záujme dôvodné zmeniť výchovné prostredie zverením do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd sa preto stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý napriek nesúhlasu otca výrokom I. zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, s čím sa stotožnil prokurátor i procesný opatrovník maloletej a odvolacie námietky otca maloletej v tejto časti rozhodnutia vyhodnotil ako neopodstatnené.

110. V odvolaní otec maloletej namietal, že obsah výsluchu maloletej, ktorý bol vykonaný súdom prvej inštancie v neprítomnosti rodičov, je utajovaný, nebol sprístupnený zvukovým záznamom z výsluchu maloletej, ktorá bola pod silným vplyvom matky. Tu odvolací súd uvádza, že podľa ustálenej judikatúry platí, že takýto postup súdu prvej inštancie (výsluch maloletej v neprítomnosti rodičov bez následného sprístupnenia zvukového záznamu z tohto výsluchu) nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v súlade s § 38 Civilného mimosporového poriadku názor maloletého dieťaťa súd zisťuje spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti, pričom podľa povahy veci je možné ho zistiť aj bez prítomnosti iných osôb aj s prihliadnutím na možný konflikt lojality dieťaťa. Za danej situácie preto súd prvej inštancie svojím postupom nevylúčil otca z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré mu Civilný mimosporový poriadok priznáva, a správne prihliadol na takto zistený názor maloletej vzhľadom na jej vek a primeranú rozumovú vyspelosť, ktorú otec nespochybnil.

111. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd tiež dodáva, že v danej veci nie je možné konštatovať naplnenie ani jedného z predpokladov na to, aby bola maloletá naďalej zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, pretože nie je možné v žiadnom prípade konštatovať vôľu maloletej na zotrvaní v tejto forme starostlivosti, keď je nesporné, že maloletá ju výrazne odmieta. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že zmena výchovného prostredia maloletej vo forme jej zverenia do osobnej starostlivosti matky je v súlade s najlepším záujmom maloletej. Odvolací súd konštatuje, že predpokladom pre zverenie (i zotrvanie) maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov je i vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa. Zo skutkových okolností tejto veci je nepochybne nesporné, že takúto kvalitu vzťahov medzi rodičmi maloletej nie je možné konštatovať, práve naopak, rodičia maloletej nedokážu jednotne pôsobiť na svoje dieťa. Za danej situácie je nepredstaviteľné, ako by si otec naďalej predstavoval realizovať striedavú osobnú starostlivosť o maloletú bez toho, že by takáto forma starostlivosti, za súčasného konštatovania jej nevhodnosti pre maloletú s poukazom na vyššie konštatované odôvodnenie, nepôsobila na ňu traumatizujúco, resp. narúšajúc jej duševnú i telesnú integritu.

112. Na odstránenie tohto stavu však nie je schopné mať vplyv akékoľvek súdne rozhodnutie, ale len vzájomná snaha a sebareflexia rodičov o dosiahnutie primeranej kvality vzťahov z hľadiska výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Odvolaciemu súdu nedá pripomenúť tú skutočnosť, že otec v priebehu celého konania prenáša bremeno zodpovednosti za uvedenú situáciu na matku, resp. jej matku, prípadne iné subjekty, bez toho, že by pripustil možnosť, že na uvedenom stave sa podieľa i on. Za takejto situácie, pokiaľ otec nebude schopný pripustiť si i vlastné pochybenie, zrejme bude ťažko možné dosiahnuť stav takej úrovne rodičovských vzťahov, ktorá by bola pre dieťa prínosom a predpokladom pre zmenu postoja maloletej. I keď je nesporné, že Zákon o rodine nepreferuje žiadnu z foriem starostlivosti rodičov, ktorúkoľvek však nemožno nariadiť bez toho, že by posudzoval všetky okolnosti konkrétneho prípadu rešpektujúc osobitosti tej ktorej veci, v prvom rade najlepší záujem dieťaťa s tým, že je súčasne aj vyhovujúcou formou starostlivosti o maloleté dieťa. Na uvedenom potom nič nemení ani skutočnosť, že otec sa s maloletou v priebehu konania stýkal v zásade bez väčších problémov, avšak skôr v nevyhnutnom rozsahu.

113. K odvolacím námietkam otca, že zmenu postoja maloletej spôsobil aj súd prvej inštancie, resp. iné orgány, odvolací súd uvádza, že nie je zrejme ako by malo byť v možnostiach súdu, resp. sudcu ovplyvniť prežívanie maloletej vo vzťahu k otcovi. Pokiaľ bude otec neustále hľadať vinníkov tohto stavu bez toho, aby zmenil vlastný postoj, ako i postoj vo vzťahu k matke maloletej, pozitívny posun vo vzájomných vzťahoch bude možné dosiahnuť len obtiažne.

114. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí presvedčivo a správne vyhodnotil dôvodnosť návrhu matky na zmenu zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, vo veci vykonal rozsiahle

dokazovanie, ktorého výsledky správne vyhodnotil, bez potreby prípadného ďalšieho vykonávania dôkazov. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

115. Otec zároveň podal odvolanie v časti výroku II., namietajúc zverenie A., ktorý v priebehu konania dosiahol plnoletosť, do starostlivosti iba jedného z rodičov (matky). Súd prvej inštancie rozhodoval o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k A. na čas do jeho plnoletosti a po jeho plnoletosti iba v časti vyživovacej povinnosti. Vzhľadom na zákonné ustanovenie § 36 Zákona o rodine, v zmysle ktorého súd môže aj bez návrhu upraviť výkon rodičovských práv a povinností iba vo vzťahu k dieťaťu, ktoré je maloleté, pričom zverenie dieťaťa späťne za čas, keď bolo maloleté, Zákon o rodine neupravuje, odvolací súd napadnutý výrok II. zrušil podľa § 389 ods. 1 pís. b) Civilného sporového poriadku a § 67 Civilného mimosporového poriadku.

116. V ďalšom sa súd zaoberal správnosťou rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku otca s maloletou (výrok VII.), ktorý bol upravený vzhľadom na zmenu zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky.

117. Zákon o rodine zasahuje do úpravy styku s maloletým dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu o úprave styku s maloletým dieťaťom a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takáto dohoda nie je možná. Ak dohody niet, súd upraví styk s maloletým dieťaťom rodičov, ktorí spolu nežijú. Zákon o rodine umožňuje, aby súd upravil styk rodiča s maloletým dieťaťom, keďže kontakt a stretávanie sa maloletého dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je prirodzeným a bežným prostriedkom upevňovania a udržiavania ich vzťahov, ak sa rodičia nedohodnú na styku s maloletým dieťaťom alebo rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je obmedzovaný a minimalizovaný zásahom iných osôb, s ktorými maloleté dieťa žije. Pri určovaní rozsahu, časového vymedzenia a miesta, musí súd posudzovať všetky okolnosti veľmi starostlivo. Musí mať na zreteli záujem dieťaťa a dbať na to, aby sa pri rozhodovaní o styku rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a tiež práva druhého rodiča, ktorý nebude mať maloleté dieťa v osobnej starostlivosti.

118. Povinnosťou súdu je, aby zistil vždy spoľahlivý podklad k všestrannému objasneniu skutočností, ktoré charakterizujú osoby rodičov a prostredia, v ktorom rodičia žijú. Ide najmä o objasnenie osobných a povahových vlastností rodičov, ich zdravotného stavu (telesného i duševného), ich vzťah k rodine, deťom a starostlivosti o ne, ich životných podmienok (povaha zamestnania, hospodárskych a bytových pomerov, faktických možností venovať sa deťom), ich spoločenského uplatnenia, ich postoja k práci, ich vzťah k osobám, s ktorými žijú v spoločnej domácnosti, ich spôsobilosti viesť deti k správneému vzťahu k druhému rodičovi. Rovnako treba zohľadniť aj vzdialenosť bydliska rodiča, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti, od bydliska maloletého dieťaťa. V každom prípade musí súd pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom skúmať, či takáto úprava styku je v záujme maloletého dieťaťa, či to vyžadujú pomery v konkrétnej rodine, či by nedošlo k citovej ujme, a či by bol rozvoj maloletého dieťaťa najmä z citovej, rozumovej a mravnej stránky ohrozený.

119. Je tiež nepochybne v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom. Pokiaľ súd v konaní zistí, že medzi dieťaťom a takýmto rodičom sú dobré citové väzby, mal by dostatočne širokou úpravou styku vytvoriť adekvátny priestor na utužovanie a prehĺbovanie ich vzťahu a súčasne i na uplatňovanie výchovného pôsobenia rodiča na svoje dieťa.

120. Súd prvej inštancie pri úprave styku vychádzal z vyjadrenia maloletej z roku 2019, že nemá problém ísť k otcovi každý druhý víkend a aj počas popoludnia v týždni bez víkendu v rozsahu niekoľkých hodín. Súčasne súd prvej inštancie uviedol, že keď vychádzal z vyjadrenia maloletej z roku 2019 o tom, že chce ostať bývať s matkou, musel z toho istého výsluchu vychádzať aj pri jej názore k otázke stretávania sa s otcom. Odvolací súd sa preto stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý upravil styk otca s maloletou v rozsahu každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 18,00 hod. do pondelka do 08,00 hod. a každý párný kalendárny týždeň od utorka od 18,00 hod. do štvrtka do 08,00 hod., ako aj v časti sviatkov a prázdnin. Súd prvej inštancie sa zároveň dostatočne vysporiadal aj so všetkými námietkami otca i matky, a preto napadnutý rozsudok súdu aj v časti rozhodnutia o úprave styku spĺňa základné náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a

výsledkov konania na súde prvej inštancie, jeho odôvodnenie je presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje.

121. Na zdôraznenie jeho správnosti ho dopĺňa o ďalšie dôvody, keďže rozsah upraveného styku namietala matka tvrdiac v odvolaní a vo vyjadrení k vyjadreniu prokurátora a procesného opatrovníka, že takto rozsiahlo upravený styk otca s maloletou nie je v záujme maloletej, ktorá ho odmieta a vzbudzuje v nej dôvodnú obavu, že bude musieť pod hrozbou núteného výkonu rozhodnutia tráviť veľkú časť svojho času v spoločnosti a byte otca, ku ktorému má veľmi vážne výhrady, stanovisko prokurátora je v príkrom rozpore s názorom maloletej, procesného opatrovníka ako aj matky, taktiež úplne ignoruje vyššie citované zákonné ustanovenie, ktoré buď nepozná alebo zámerne ignoruje. Matka s poukazom na uvedené navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti výroku VII. tak, že otec bude oprávnený stykať sa s maloletou v sobotu v nepárnom kalendárnom týždni od 10,00 hod. do 18,00 hod. a v nedeľu v párnom kalendárnom týždni od 10,00 hod. do 18,00 hod. K tejto odvolacej námietke matky o nevhodnom prostredí v domácnosti otca, neexistencii stravovania, odvolací súd uvádza, že tieto tvrdenia boli vyvrátené správami procesného opatrovníka zo dňa 11.09.2019 a zo dňa 18.09.2019, ktorými bolo preukázané pred súdom prvej inštancie, že otec má vytvorené riadne podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú, v jeho domácnostiach neboli zistené nedostatky v zmysle tvrdení maloletej, ktorá má v nej vytvorený dostatočný priestor na spanie, prípravu do školy i voľnočasové aktivity, hygiena je na dobrej úrovni. S ochranou najlepšieho záujmu dieťaťa je síce úzko prepojené právo dieťaťa vyjadriť svoj názor, ktorý však nemusí byť vždy v záujme dieťaťa a dieťa nemusí vedieť vyhodnotiť, čo je objektívne v jeho najlepšom záujme.

122. Otec v odvolaní naopak namietal, že rozsah styku s maloletou považuje za nepostačujúci bez ďalšieho, bližšieho zdôvodnenia. Tu odvolací súd aj s prihliadnutím na odvolacie námietky matky uvádza, že zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky otcovi vzniklo právo na úpravu styku s maloletou. Rodičovské práva a povinnosti otca tým však zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované, a preto jediný priestor na realizáciu týchto rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na maloletú má rodič iba v čase styku s maloletou. Právu styku rodiča s dieťaťom totiž korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa čl. 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Ak je oprávnený rodič schopný sa o svoje dieťa riadne postarať po celú dobu stretávania a má na to vytvorené všetky podmienky, potom nieť žiadneho zákonného dôvodu na to, aby bol tento styk upravený iba v nevyhnutnom rozsahu. Pretože ani odvolací súd nezistil také okolnosti v správaní otca, ktoré by mohli viesť k zásahom do výkonu jeho rodičovských práv a povinností, nemôže byť odmietanie maloletej styku s otcom v súdom prvej inštancie upravenom štandardnom rozsahu samé osebe dôvodom na obmedzenie v zmysle návrhu matky. Práve naopak, takouto úpravou rozsahu styku súd prvej inštancie riadne zvažil a vzal do úvahy širší záujem maloletej, ktorým je naplnenie cieľov jeho riadnej výchovy, a tým urobil všetky kroky smerujúce k tomu, aby sa vzťah medzi otcom a maloletou upevnil.

123. Odvolací súd súčasne apeluje na rodičov, že je veľmi dôležité, aby styk otca s maloletou prebiehal bez negatívnych emócií, aby bola maloletá na stretnutia s otcom matkou pripravená najmä po psychologickú stránku za účelom podpory a prehĺbovania vzájomného vzťahu maloletej s otcom so zreteľom na záujem maloletej plnohodnotne stráviť čas s otcom. Je zároveň v záujme maloletej, aby jej otec pripravil program primeraný jej veku.

124. K návrhu procesného opatrovníka počas odvolacieho konania na vykonanie pohovoru s maloletou odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie nepripustil opätovné vypočutie maloletej z dôvodu, že maloletá od r. 2019 je v starostlivosti matky, s otcom sa stretáva len dvakrát do mesiaca v sobotu na pár hodín, prípadne podľa dohody, a preto súd prvej inštancie vyhodnotil, že hlavne u maloletej by vyjadrenie v súčasnosti nepoživalo značnú mieru objektivity na posúdenie jej terajšieho vzťahu s otcom, pričom prihliadal na vyjadrenie A., že sa s otcom stretávajú aj navyše, on síce viac a u maloletej to všetko závisí len od samotnej 13-ročnej teenagerky a niekedy jej nevyhovujú stretnutia ani len v sobotu. S uvedeným postupom sa odvolací súd stotožňuje, pričom z okolností prejednávanej veci je zrejmé, že ani v prípade zisťovania názoru maloletej odvolacím súdom by závery, resp. výsledok neboli odlišné. Odvolací súd rovnako poukazuje na zistenie súdu prvej inštancie z výpovede matky, že maloletá si na takto realizovaný styk dvakrát mesačne v sobotu „už zvykla“ a sama odprezentovala obavu, že presne vymedzený styk otca s maloletou by ich obmedzoval ohľadom účasti na oslavách, teda maloletá by pri

výsluchu len deklarovala vyjadrenie matky, čo by spôsobilo len zbytočné a nehospodárne predĺženie konania a je žiaduce v záujme predídania ďalších sporov presne určiť styk otca s maloletou, tiež určiť pravidlá a nenechávať celý obsah dohody len na maloletú.

125. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie z uvedených dôvodov v napadnutej časti výroku VII. tiež potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

126. Podľa § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

127. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

128. Zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno definovať ako stav odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri predchádzajúcom rozhodovaní. Zásadne musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, teda o zmenu podstatnú a trvalú. Ak je pred súdom takáto zmena pomerov preukázaná, či na strane oprávnených detí alebo povinných rodičov, je opodstatnený záver súdu pre zmenu ostatného rozhodnutia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností.

129. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) hmotné potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady na jedlo, ošatenie, obuv, bývanie atď., ako aj ďalšie odôvodnené potreby dôležité pre výchovu a zdravie dieťaťa súvisiace so vzdelaním, prípravou na budúce povolanie, kultúrnym, športovým a rekreačným vyžitím; za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať nepochybne aj tvorbu úspor. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom dieťaťa ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Miera odôvodnených potrieb je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa (fyzickej a duševnej vyspelosti), jeho zdravotného stavu, schopností, zručností a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa sú závislé súčasne od schopností a možností rodičov. Ak sú tieto schopnosti a možnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby oprávneného dieťaťa, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú prospešné všestrannému vývoju dieťaťa. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje.

130. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného rodiča sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo

zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

131. Súd prvej inštancie z dôvodu zmeny pomerov na strane maloletej pristúpil k zmene zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky a v súlade s § 24 ods. 1 a § 36 Zákona o rodine správne určil, ako má otec, ktorému nebola maloletá zverená do osobnej starostlivosti, prispievať na jej výživu. Rovnako správne súd prvej inštancie rozhodol o určení vyživovacej povinnosti otca k A., ktorý počas konania nadobudol plnoletosť. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov matky a otca s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené otcovi súdom prvej inštancie zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca, ako i odôvodneným potrebám A. a maloletej C..

132. Pri rozhodovaní o výživnom súd prvej inštancie vychádzal z dokladov predložených rodičmi o ich osobných, príjmových a majetkových pomeroch, najmä z výšky ich priemerného čistého mesačného príjmu (ods. 12., 17. a 65. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol A. plnoletý, študentom 3. ročníka na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Bratislave, v škole sa nestravoval, platené krúžky nenavštevoval, navštevoval fitness, najprv pri jeho škole s poplatkom 36,- eur na mesiac bez obmedzenia počtu vstupov a následne v M. s poplatkom 7,- eur za vstup. S otcom sa stretával každú druhú sobotu od 10:30 hod. do 18:30 hod., resp. 19:30 hod., idú napr. von, do kina. A. má celoročnú električku za 99,- eur. Otec mu prispieva a maloletej na vreckové mesačne po 20-25 eur, tiež na fitness 20 eur. Taktiež, ak ide do kina alebo na nejakú aktivitu a vypýta si, tak mu otec pošle peniaze, ktorý mu tiež kupuje aj oblečenie. Maloletá C. mala v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie 13 rokov, navštevovala 8. ročník základnej školy, v ktorej sa nestravovala. Maloletá nenavštevovala platené krúžky, má mesačnú električku za 15,- eur. Rodičia iné vyživovacie povinnosti nemali.

133. Čo sa týka primeranosti výšky výživného odvolací súd sa zhodol so závermi súdu prvej inštancie, že primeraným zisteným a preukázaným pomerom účastníkov, potrebám A. a maloletej ako i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca zodpovedá určenie výživného pre A. v sume 190,- eur mesačne a pre maloletú v sume 160,- eur, nakoľko príjem otca určenie výživného v uvedenej výške umožňuje a zohľadňuje rozdielne príjmové a majetkové možnosti a schopnosti oboch rodičov. Takéto rozhodnutie o výživnom pre A. spolu s výživným od matky mu umožní úhradu jeho výdavkov na zabezpečenie vlastnej starostlivosti. Výživné určené otcovi pre maloletú matke umožní naďalej riadne zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú. Odôvodnenosť výšky výživného re A. a maloletú súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil v preskúmanom rozsudku (ods. 64. až 67. rozsudku súdu prvej inštancie), s ktorými dôvodmi sa odvolací súd plne stotožňuje bez potreby ich opakovať. Rovnako náležitým bolo i zistenie pravidelných mesačných výdavkov rodičov, A. a maloletej, ktoré správne ustálil súd prvej inštancie vychádzajúc najmä z výpovede rodičov a z predložených listinných dôkazov, pričom i odvolací súd považuje (súdom prvej inštancie zistené a v preskúmanom rozsudku rozpísané) výdavky A. a maloletej za primerané ich veku a potrebám a v tomto smere opäť odkazuje na odôvodnenie preskúmaného rozsudku.

134. Matka odvolaním spochybnila rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. v časti výšky výživného pre maloletú, navrhla určenie výživného vo výške 200,- eur mesačne dôvodiac, že jej príjem bol nepomerne nižší, otec sa s maloletou stretával v minimálnom rozsahu, a tým celá starostlivosť o zabezpečenie potrieb maloletej bola na pleciach matky. Otec v odvolaní namietal neprimeranosť výšky výživného pre maloletú a A. dôvodiac, že matke nebola určená rovnaká povinnosť, súd prvej inštancie si neoveril reálny príjem matky.

135. Odvolací súd však poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej by sa výživné povinného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 30% jeho priemerného mesačného príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností, či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb), ktorému východisku pri rozhodovaní o výške výživného zodpovedá aj súdom prvej inštancie určené výživné s prihliadnutím na skutočnosť, že otec iné vyživovacie povinnosti okrem A. a maloletej nemá.

136. K odvolacej námiatke otca, že súd prvej inštancie pri určení výživného pre A. nezohľadnil možnosť A. aj sám sa podieľať výkonom brigády na plnení si svojej povinnosti pomáhať rodičom, odvolací súd uvádza, že pokiaľ by A. aj mal príjem z brigádnickej činnosti študenta, tak na uvedený príjem by nebolo možné prihliadať, pretože by to bolo v neprospech A., ktorý by sa vlastným pričinením snažil zabezpečiť si aj iný príjem ako príjem z výživného, a tým si zvýšiť aspoň čiastočne svoj životný štandard. V prípade zohľadnenia takéhoto príjmu by takýto postup súdu vplýval demotivačne pre A. a otec by sa zbavoval časti svojej povinnosti, a to práve na úkor A.. Odvolací súd dopĺňa, že vo všeobecnosti platí, že príjem z brigádnickej činnosti študenta pripravujúceho sa na budúce povolanie formou štúdia (napr. na strednej alebo vysokej škole) zásadne nezbavujú rodičov vyživovacej povinnosti k nemu.

137. Matka v odvolaní zároveň namietla, že súd prvej inštancie potrestal maloletú vo výroku V. určením, že otec nemá nedoplatok na výživnom na maloletú za obdobie od 02.07.2019 do 31.01.2023 z dôvodu, že na účet v tom čase maloletého file_20.jpg

file_21.wmf

A. otec posielal pravidelne rôzne sumy na prílepšenie, za obdobie 43 mesiacov išlo o sumu 1 650,- eur, čo je asi 1,30 eur na deň pre dve deti, odvolací súd uvádza, že z dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že otec dobrovoľne prispieva na výživu maloletej výživným vo výške 120 eur mesačne. Okrem toho jej prispieva vreckovým 10,- eur, Spotify 6,- eur, na mobil 16,- eur, t.j. celkom 152,- eur mesačne. Výpoveďou matky a A. (ods. 18.3 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) bolo pred súdom prvej inštancie preukázané, že otec maloletej kupuje aj oblečenie, športové potreby, v roku 2021 boli spolu na letnej dovolenke, aj na lyžovačke. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie správne ustálil, že vzhľadom na výšku výživného pre maloletú v sume 160,- eur mesačne a vyššie špecifikované platby otca, ktorými prispieval na výživné pre maloletú, otcovi nemá nedoplatok na výživnom na maloletú za obdobie od 02.07.2019 do 31.01.2023.

138. Keďže súd prvej inštancie rozhodol o zmene výchovného prostredia maloletej, zveril ju do osobnej starostlivosti matky, tiež rozhodol o výživnom otcovi pre A. a maloletú a o úprave styku otca s maloletou, výrokom VIII. správne rozhodol v súlade s § 121 Civilného mimosporového poriadku i o zmene rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č. k. 20P/325/2012-1388 zo dňa 30.06.2015 v časti zverenia, výživy i styku maloletej a v časti výživy A., nakoľko napadnutým rozhodnutím došlo k zmene pôvodného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k A. a maloletej z dôvodu zmeny pomerov odôvodňujúcej novú úpravu.

139. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v napadnutej časti výrokov III., IV., V., XIII. a závislých výrokov XI. a XII. potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

140. Ďalšie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.). Preto ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

141. Podľa § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

142. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

143. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

144. Ide o generálnu klauzulu, ktorá zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania. Prelomenie tejto zásady umožňuje len vo výnimočných prípadoch zákonné ustanovenie § 55 Civilného mimosporového poriadku vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Zákon nekonkretizuje komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať, preto nie je namieste zužujúci výklad, že tak môže urobiť len v prospech účastníka. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 Civilného mimosporového poriadku nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. Ako konštatoval Ústavný súd SR v rozhodnutí z 31. júla 2008, sp. zn. IV. ÚS 147/08, pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba prihliadnúť aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou materiálneho prístupu k výkonu súdnictva.

145. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).